

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chocianów na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 w związku z art. 14 i 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Miejska w Chocianowie przyjmuje „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chocianów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”, zgodnie z brzmieniem załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chocianów.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXVII.184.2012 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Chocianów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. BURMISTRZA

Patrycja Jugo

Sekretarz Miasta i Gminy Chocianów

RADCA PRAWNY

Tomasz Kulesza
WZ.1/434

GŁÓWNY SPECJALISTA

NACZELNIK WYDZIAŁU
ROZWOJU I KONTRYMANIA

Id: A24A12CB-6828-417E-A0BE-49DCB08CBA14. Projekt

Zbigniew Zieliński

Jadusze Kehle

**Program
Ochrony
Środowiska dla
Gminy
Chocianów na
lata 2020-2023
z perspektywą
do roku 2027**

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Chocianowie
z dnia 2021 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA	3
1.2. METODOLOGIA OPRACOWANIA, ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU I HORYZONT CZASOWY	3
2. OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	3
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY CHOCIANÓW	3
2.2. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	4
2.2.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	4
2.2.2. Ocena stanu aktualnego.....	7
2.2.3. Analiza SWOT.....	14
2.2.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza	15
2.2.5. Wpływ zmian klimatu na energetykę i transport, wrażliwość i adaptacja do zmian ..	15
2.3. ZAGROŻENIA HAŁASEM	16
2.3.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	16
2.3.2. Ocena stanu aktualnego.....	16
2.3.3. Analiza SWOT.....	16
2.3.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przed hałasem	17
2.4. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	17
2.4.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	17
2.4.2. Ocena stanu aktualnego.....	17
2.4.3. Analiza SWOT.....	18
2.4.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przed promieniowaniem.....	18
2.5. GOSPODAROWANIE WODAMI	19
2.5.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	19
2.5.2. Ocena stanu aktualnego.....	19
2.5.3. Ochrona przed powodzią i suszą	23
2.5.4. Analiza SWOT.....	26
2.5.5. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarowania wodami.....	26
2.6. GOSPODARKA WODNOŚCIEKOWA	27
2.6.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	27
2.6.2. Ocena stanu aktualnego.....	27
2.6.3. Analiza SWOT.....	29
2.6.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarki wodnościekowej	30
2.7. ZASOBY GEOLOGICZNE.....	30
2.7.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	30
2.7.2. Ocena stanu aktualnego.....	31
2.7.3. Wpływ zmian klimatu na górnictwo, wrażliwość i adaptacja do zmian	32
2.7.4. Analiza SWOT.....	32
2.7.5. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zasobów geologicznych.....	33
2.8. GLEBY	34
2.8.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	34
2.8.2. Ocena stanu aktualnego.....	34
2.8.3. Wpływ zmian klimatu na rolnictwo, wrażliwość i adaptacja do zmian.....	37
2.8.4. Analiza SWOT.....	38
2.8.5. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony gleb.....	38
2.9. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	38
2.9.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	38

2.9.2. Ocena stanu aktualnego.....	39
2.9.3. Analiza SWOT.....	40
2.9.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarowania odpadami.....	40
2.10. ZASOBY PRZYRODNICZE I OCHRONA LASÓW	41
2.10.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	41
2.10.2. Ocena stanu aktualnego.....	43
2.10.3. Analiza SWOT	46
2.10.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przyrody i lasu	47
2.11. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	47
2.11.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ	47
2.11.2. Ocena stanu aktualnego.....	48
2.11.3. Analiza SWOT	50
2.11.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zagrożeń poważnymi awariami.....	50
3. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I ICH REALIZACJA	51
3.1 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY POWIETRZA I KLIMATU	51
3.2 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY PRZED POLEM ELEKTROMEGNETYCZNYM	54
3.3. CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA WODAMI	55
3.4 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNOŚCIEKOWEJ.....	56
3.5 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY GLEB.....	58
3.6 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI	59
3.7 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.....	60
3.8 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU ZAPOBIEGANIA I USUWANIA AWARII.....	61
4. SYSTEM REALIZACJI I MONITORING PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	62
5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	63
SPIS TABEL	66
SPIS RYSUNKÓW	66

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Niniejszy dokument opracowany został na podstawie art. 14, 17 i 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.). Stanowi kontynuację polityki ochrony środowiska w gminie, prowadzonej na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Chocianów na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 r. Zgodnie z tymi przepisami dokument podlega przyjęciu przez Radę Miejską oraz ewaluacji (co 2 lata), której efekt stanowi raport przedstawiany Radzie Miejskiej. Ponadto o kształcie dokumentu zdecydowały *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* (Warszawa, 2 września 2015 r.) Ministerstwa Środowiska.

1.2. METODOLOGIA OPRACOWANIA, ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU I HORYZONT CZASOWY

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do: gospodarki wodno-ściekowej, ochrony zasobów wodnych, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. Na podstawie tej analizy oraz dzięki określeniu potrzeb, sformułowano cele nadrzędne oraz strategię ich realizacji. Na tej podstawie opracowano program wykonawczy harmonogram zadań, przedstawiający listę przedsięwzięć, jakie zostały zaplanowane do realizacji na terenie gminy.

Przy opracowaniu dokumentu wykorzystano dane pochodzące z gminy, GUS oraz innych instytucji publicznych, dokumentów strategicznych gminy, raportów dotyczących stanu środowiska przygotowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, itp. W harmonogramie ujęto zadania zarówno samorządu gminnego, jak i innych poziomów samorządu, instytucji i organizacji.

2. OCENA STANU ŚRODOWISKA

2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY CHOCIANÓW

Gmina Chocianów położona jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie polkowickim. Od północy graniczy z gminami Przemków, Radwanice i Polkowice, od wschodu z gminą Lubin, od południa z gminą Chojnów, a od zachodu z gminą Gromadka. Powierzchnia gminy to 221,76 km², w tym 7,3 km² to wielkość miasta, pozostała część przypada na tereny wiejskie. W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Brunów, Chocianowice, Jabłonów, Michałów, Ogrodzisko, Parchów, Pogorzelska, Raków, Szklary Dolne, Trzebnice, Trzmielów i Żabice.

Na terenie gminy występują wzgórza morenowe – Wzniesienia Chocianowskie, których wysokość nie przekracza średnio 145 m n.p.m. Najwyższe wzniesienia znajdują się w rejonie Chocianowca (167 m n.p.m.) oraz w Ogrodzisku (168 m n.p.m.), zaś najniższe w Michałowie (133 m n.p.m.).

2.2. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

2.2.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Opracowanie powiatowego PONE (Programu Ograniczenia Niskiej Emisji)	Nie opracowano (podmiot odpowiedzialny - Powiat Polkowicki)
Koordynacja w gminach i powiatach realizacji działań naprawczych określonych w POP wykonywanych przez poszczególne jednostki	Brak danych
Prowadzenie działań promujących ogrzewanie zmniejszające emisję zanieczyszczeń do powietrza i działań edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje) w celu uświadamiania wpływu zanieczyszczeń na zdrowie	Nie realizowano
Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych mpzp wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie	Nie realizowano
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania przepisów prawa (np. standardów emisyjnych) i warunków decyzji administracyjnych w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza	Od 2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu Delegatura w Legnicy przeprowadził na terenie gminy 44 kontrole.
Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)	Nie zrealizowano
Przebudowa kotłowni węglowej na gazową w Gimnazjum im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chocianowie ¹	Nie zrealizowano
Wsparcie administracyjne i merytoryczne dla inwestorów działających w zakresie poprawy efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Nie zrealizowano
Wdrożenie systemu świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków użyteczności publicznej	Nie zrealizowano
Wdrożenie systemu szkoleń dla pracowników urzędów gmin i mieszkańców w zakresie promowania idei poprawy efektywności energetycznej i energetyki odnawialnej	Nie zrealizowano

¹ Obecnie Szkoła Podstawowa im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chocianowie. W podrozdziałach poświęconych analizie poziomu realizacji poprzednio obowiązującego Programu Ochrony Środowiska przy nazwach zadań pozostawiono dokładne ich brzmienie, nawet jeśli nazwy własne uległy zmianie.

Budowa lub przebudowa infrastruktury drogowej na sieci dróg wojewódzkich Dolnego Śląska w zakresie: chodników, odwodnienia, zatok autobusowych, skrzyżowań dróg, sygnalizacji świetlnej, murów oporowych	1) Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 328 w Chocianowie na ul. Bohaterów Wojska Polskiego) w km 36+700 - 37+400 (wymiana istniejących wpustów i przykanalików oraz kanałów kanalizacji deszczowej, rozbiórka starej kostki brukowej oraz wykonanie nawierzchni asfaltowej, wymiana krawężników, wykonanie zjazdów do posesji, utwardzenie poboczy) - koszt to ok. 1,2 mln zł. 2) Remont chodnika wzdłuż ul. Głogowskiej w Chocianowie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 331 na odcinku od km 0+930 do km 1+710 w 2018 r. - koszt inwestycji to ok. 400 tys. zł, w tym 380 tys. dofinansowania od Wojewody Dolnośląskiego. 3) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 331 m. Chocianów str. lewa km od 2+128-2+206 i 2+275 - 2+550 w 2017 r. 4) Remont chodników w ciągu dróg wojewódzkich nr 328 i nr 331 w Chocianowie w 2015 r. 5) Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 331 w zakresie budowy chodnika w m. Parchów - wydatki w 2018 r. to 1 107,00 zł na przekazanie DSDiK do zaopiniowania specyfikacji technicznej oraz program funkcjonalno-użytkowy. W 2017 r. na realizację zadania poniesiono wydatki w kwocie 9 840,00 zł.
Budowa drogi S3 jako obwodnic Polkowic i zachodniej obwodnicy Lubina wyprowadzającej ruch tranzytowy poza tereny zabudowane	Droga S3 na odcinku Lubin-Polkowice zostanie zrealizowana do połowy 2021 r. Jej przebieg nie obejmuje terenu gminy Chocianów, w związku z czym nie będzie wiązał się np. ze zwiększeniem emisji dwutlenku węgla ani poziomowi hałasu.
Utrzymanie działań ograniczających emisji wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą mokrą)	Nie zrealizowano, gmina do czyszczenia nawierzchni nie stosuje metody mokrej.
Poprawa stanu technicznego dróg istniejących w powiecie – utwardzenie dróg lub poboczy w celu redukcji wtórnego unosu pyłu z drogi; modernizacja dróg	W 2018 r. przeprowadzono remont dróg gminnych w Chocianowcu i Pogorzelskich oraz ulic w Chocianowie o nawierzchni utwardzonej metodą natryskową patcher o powierzchni 1347 m². Ponadto realizowano remont gruntowej drogi gminnej w Parchowie (koszt 373 690,00 zł), obejmujący m.in. prace projektowe, utwardzenie odcinka drogi, wykonanie nawierzchni z mieszanki mastyksowo-grysowej, odwodnienie drogi, odmulenie rowów przydrożnych. We wsi Chocianowiec (Zagórze) przebudowano drogę dojazdową do gruntów rolnych poprzez wykonanie nawierzchni tłuczniowej (koszt 15 990,00 zł). W 2017 r. przeprowadzono remont dróg gminnych w Chocianowcu i Pogorzelskich oraz ulic w Chocianowie o nawierzchni utwardzonej metodą natryskową patcher o powierzchni 1801

	m². Przeprowadzono remont nawierzchni pieszojezdni ul. Sportowej w Chocianowie dz. nr 276/3 i 275 poprzez ułożenie nawierzchni z mieszanki mineralno-bitumicznej. Za kwotę 5 781,00 zł przygotowano program funkcjonalno-użytkowy dla zadania polegającego na remoncie drogi gminnej gruntowej w Parchowie. Wykonano przebudowę ul. Szprotawskiej, Wrzosowej i Środkowej w Chocianowie do skrzyżowania z ul. Krótką na łączną kwotę 666 016,46 zł. W ramach przebudowy nawierzchni dróg w rejonie osiedla Trzebnicka w Chocianowie – ul. Akacyjowa, dokonano wymiany nawierzchni z gruntowej na utwardzoną kostką betonową, wykonano chodnik, zjazdy na posesje oraz odwodnienie. Wykonano remont drogi we wsi Trzebnice, dz. nr 817 (koszt 242 176,77 zł): utwardzenie odcinka drogi, wykonanie nawierzchni z mieszanki mastyksowo-grysowej, odwodnienia. Prace realizowane na powierzchni 1216 m². Przebudowano nawierzchnię ul. Słonecznej na odcinku do łącznika z ul. Piotrowską (dz. nr 326, 128 obręb 0001, jedn. ewid. Chocianów-miasto) - koszt 65 000,00 zł. W 2016 r. w Chocianowie realizowano następujące remonty dróg: 1) Przebudowa nawierzchni dróg na ulicach Szprotawska, Wrzosowa, Środkowa, Topolowa, Kasztanowa, Brzozowa w Chocianowie (625 915,27 zł): nowa nawierzchnia z kostki brukowej, chodniki, zjazdy na posesje, odwodnienie ulic. 2) Przebudowa nawierzchni dróg i chodnika w Trzebnicach dz. nr 753, 239: wyrównanie nawierzchni, ułożenie nieregularnej kostki granitowej w celu zwiększenia odprowadzania wód opadowych, montaż studzienek ulicznych, wymiana nawierzchni chodnika na kostkę betonową. Koszt - 70 000,00 zł. Dokumentację dla prac wykonano w 2015 r. (12 225,10 zł). W 2015 r. zrealizowano w Szklarach Dolnych następujące zadania: 1) Przebudowa wewnętrznej drogi dojazdowej Nr 5 o długości 142,34m do gruntów rolnych w Szklarach Dolnych w ramach zadania pn. Szklary Dolne II drogi dojazdowe do gruntów rolnych niezrealizowanych na terenie obrębu wsi objętego PROW (koszt 239 500,00 zł). 2) Szklary Dolne III drogi dojazdowe do gruntów rolnych niezrealizowanych na terenie obrębu wsi objętego PROW, drogi nr 13, 25, 7, 10,14 (koszt 140 000,00 zł). 3) Wykonanie dokumentacji technicznej zadania: „Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1219D wraz z budową kanalizacji deszczowej w miejscowości Szklary Dolne, gmina Chocianów” (koszt 37 900,00 zł).
Przebudowa przepustu dr. Nr 1155D Chocianowiec - Raków w km 1+220	Zadanie realizowane w latach 2014-2016 przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych.

Przebudowa drogi gruntowej Nr 1155D Chocianowiec - Raków	Zadanie realizowane w 2012 r. przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych, który prowadził również bieżące konserwacje (uszczelnienie i wyrównanie ubytków nawierzchni). Większy zakres prac przewidziano na 2020 r. pod warunkiem uzyskania dotacji zewnętrznej.
Przebudowa przepustu dr. Nr 1139D Sieroszowice - Jabłonów w km 0+065	Zadanie zrealizowane w 2016 r. przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych.
Remont mostu na dr. Nr 1146D Strogoborzyce - Nowa Kuźnia w km 1+919	Nie zrealizowano
Remont mostu na dr. Nr 1138D w km 0+105	Zadanie zrealizowane w 2016 r. przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych.
Poszerzenie nawierzchni drogi Nr 1138D Nowa Wieś Lubińska - Parchów	Zadanie realizowane w latach 2016-2018 przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych. Koszt inwestycji to ok. 2,6 mln zł. Obejmowała wzmocnienie i poszerzenie powierzchni, wykonanie dwóch zatok autobusowych, budowę jednostronnego chodnika.
Bieżące utrzymanie dróg powiatowych: Powierzchniowe utrwalenie Zimowe utrzymanie dróg (odśnieżanie i uszorstnianie) Wymiana oznakowania Odbudowa rowów Ścinanie poboczy Remont chodników Pozostałe roboty z bieżącego utrzymania	Zadanie realizowane wedle potrzeb przez Polkowicki Zarząd Dróg Powiatowych.
Przebudowa ulic z nawierzchni gruntowej na utwardzoną w rejonie osiedla domków jednorodzinnych „Piotrowska” w Chocianowie	Zadanie zrealizowane w 2013 r., w ramach zadania wykonano chodniki.

2.2.2. Ocena stanu aktualnego

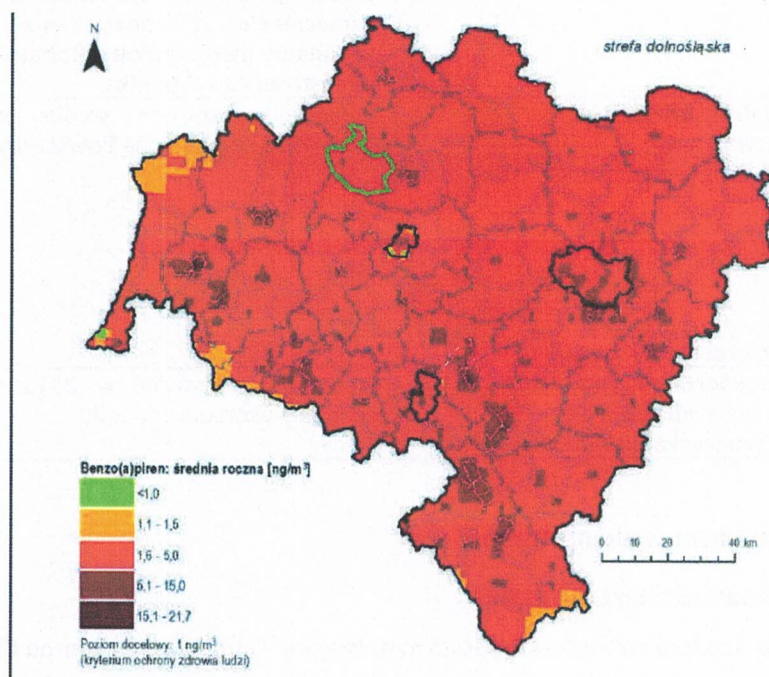
2.2.2.1. Klimat na obszarze gminy

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym kraju R. Gumińskiego, gmina Chocianów leży w zachodniej dzielnicy klimatycznej. Wiąże się to z niską roczną sumą opadów w przedziale 630-650 mm. Największe opady przypadają na lipiec, zaś najniższe na luty. Średnia roczna temperatura to ok. 8,5°C - najcieplejszy jest lipiec ze średnią temperaturą 18°C, a najzimniejszy luty (-2°C). Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 50-60 dni, zanika zwykle na koniec marca. Okres wegetacyjny trwa maksymalnie 220 dni w roku. W gminie przeważają wiatry z kierunku zachodniego, natomiast najrzadsze są te z kierunków północnego i północno-wschodniego.

2.2.2.2. Jakość powietrza na obszarze gminy Chocianów

Najbliższa stacja monitorująca znajduje się w Polkowicach przy ul. Kasztanowej. Jest to jedno z 15 stanowisk, na których odnotowano w 2018 r. przekroczenia normy średniodobowej benzo(a)pirenu (dopuszczalne liczby przekroczeń - 35 dni, stężenie $> 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) przez 41 dni. Ponadto stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych stężeń ozonu.

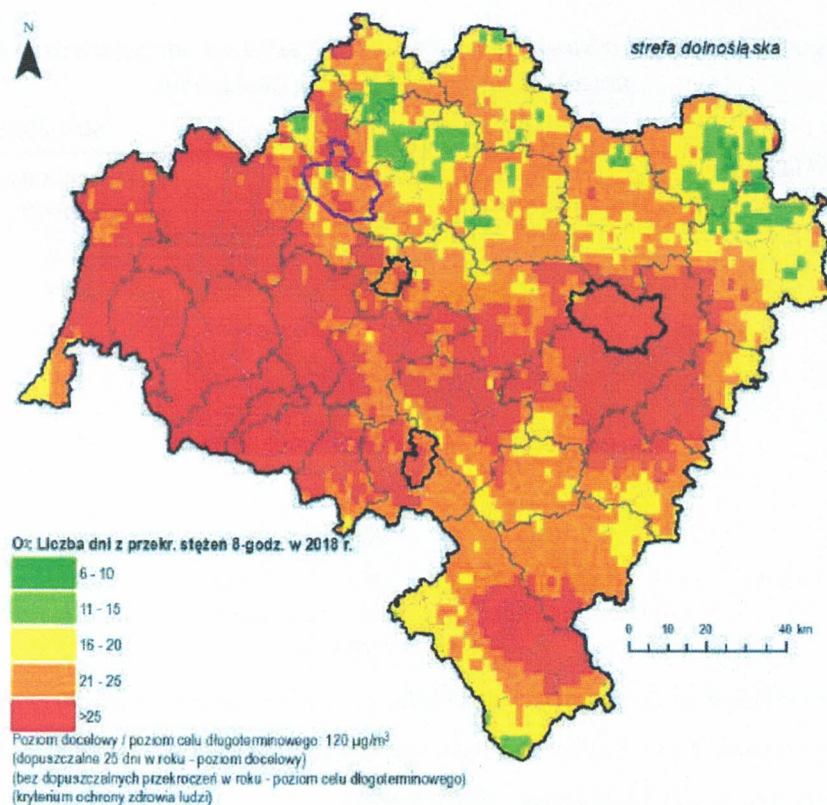
Rys. 1 Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ na terenie województwa dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza za 2018 r.

Kolorem zielonym zaznaczono na mapie gminę Chocianów.

Źródło: Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 roku, s. 43.

Rys. 2 Liczba dni w 2018 r., w których maksimum dobowe ozon ze stężeń 8-godzinnych średnich kroczących przekroczyło wartość $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w województwie dolnośląskim.

Kolorem fioletowym zaznaczono na mapie gminę Chocianów.

Źródło: Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 roku, s. 28.

2.2.2.3. Emisja z emitorów liniowych

Emisja liniowa to emisja antropogeniczna, której źródło stanowi transport - samochodowy, kolejowy, lotniczy i wodny.

Przez teren gminy przebiegają drogi gminne, powiatowe oraz wojewódzkie, o łącznej długości 506,64 km. Drogi wojewódzkie to: DW 328 Nowe Miasteczko - Marciszów (między Chocianowem a Przemkowem droga posiada nawierzchnię z kostki brukowej), DW 331 (Chocianów/DW 328 - Rynarcice/DW 323) i DW 335 (Chojnów/DW 328 - Lubin, S3 węzeł Lubin Zachód). Drogi te na terenie gminy mają długość 25,21 km (5% całej sieci drogowej w gminie) i łączą ją z innymi, większymi szlakami (głównie drogami krajowymi). Wiele z ich odcinków wymaga prac modernizacyjnych. W przypadku DW 328 największy średni ruch dobowy przypada na odcinek Chocianów - Chojnów (2594 pojazdy samochodowe/doba, z czego 85% stanowią samochody osobowe i 7,6% samochody ciężarowe). Większe obciążenie odnotowano na odcinku DW 331 Chocianów - Polkowice; wyniosło ono 2694 pojazdy (80% to samochody osobowe, 9,6% samochody ciężarowe). Natomiast największe natężenie ruchu odnotowano na DW 335: na

odcinku Chojnów - Trzebnice wyniosło ono 2734 pojazdy w ciągu doby (80% to samochody osobowe, 8,8% samochody ciężarowe), a na odcinku Trzebnice - Lubin aż 4823 pojazdy (89,3% to samochody osobowe, 4,3% samochody ciężarowe)².

Tab. 1 Prognoza średniego dobowego ruchu w 2020 i 2025 r. na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez gminę Chocianów.

Odcinek dróg	SDR 2020			SDR 2025		
	Razem	samochody osobowe	samochody ciężarowe	Razem	samochody osobowe	samochody ciężarowe
DW 328						
Przemków - Chocianów	1893	1602	115	2153	1839	128
Chocianów - Chojnów	3733	3290	260	4264	3777	294
DW 331						
Chocianów - Polkowice	2659	2232	174	3026	2562	194
DW 335						
Chojnów - Trzebnice	3526	2967	261	4016	3406	290
Trzebnice -Lubin	5410	4736	280	6170	5437	310

Źródło: Prognoza ruchu na drogach wojewódzkich w 2020 roku, Prognoza ruchu na drogach wojewódzkich w 2025 roku.

Uzupełnieniem systemu dróg wojewódzkich jest sieć dróg powiatowych:

- droga powiatowa nr 1139 Parchów - Pogorzelska - Jędrzychówek - Jabłonów - Sieroszowice,
- droga powiatowa nr 1144 Jabłonów - Nowa Kuźnia,
- droga powiatowa nr 1219 Chocianów - Szklary Dolne,
- droga powiatowa nr 1234 Żabice - Ogrodzisko - Górzycza,
- droga powiatowa nr 1138 Parchów - Nowa Wieś Lubińska - Jędrzychów,
- droga powiatowa nr 1137 Chocianów - Chocianowice - Trzebnice,
- droga powiatowa nr 2272 Chocianów - Pasternik - Wierzbowa,
- droga powiatowa nr 1147 Parchów - Jabłonów,
- droga powiatowa nr 1126 Szklary Dolne - Brunów,
- droga powiatowa nr 1154 Trzebnice - Marynów - Michałów,
- droga powiatowa nr 1155 Chocianowice - Raków.

Drogi krajowe znajdują się w pobliżu granic gminy. Są to drogi nr: 12 (od północy), 3/S3 (od wschodu), 94 (od południa), A4 (od południowego-zachodu) oraz w nieco większej odległości A18 i DK 18 (od zachodu).

² Pomiar ruchu na drogach wojewódzkich 2010 roku,

https://www.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/g/GENERALNY_POMIAR_RUCHU_2010/0.1.1.6_SDR_drwoj_w_pkt_pomiarowych_w_2010_roku.pdf.

Tab. 2 Stan techniczny i rodzaj nawierzchni dróg istniejących w terenie (przejezdnych) w 2018 r.

Obręb	ogółem	w dobrym stanie technicznym		o trwałej nawierzchni		utwardzone		gruntowe, nieutwardzone	
		km	%	km	%	km	%	km	%
Brunów	36,59	9,16	25,0	7,14	13,1	11,24	20,7	18,21	33,5
Chocianowiec	90,04	31,53	35,0	25,56	21,2	16,55	13,7	47,93	39,7
Jabłonów	9,56	4,45	46,5	4,06	34,8	1,37	11,7	4,13	35,4
Michałów	36,56	7,60	20,8	3,76	7,6	17,67	35,5	15,13	30,4
Ogrodzisko	20,63	2,58	12,5	2,15	8,7	6,77	27,3	11,71	47,2
Parchów	43,73	9,31	21,3	8,10	15,3	7,13	13,5	28,50	54,0
Pogorzelska	18,74	11,32	60,4	9,52	39,5	2,57	10,7	6,65	27,6
Raków	13,46	2,54	18,9	1,93	12,2	4,77	30,2	6,76	42,9
Szklary Dolne	39,96	26,22	65,6	25,99	50,0	2,78	5,3	11,19	21,5
Trzebnice	52,22	8,92	17,1	6,26	9,9	16,66	26,3	29,30	46,2
Trzmielów	11,93	4,47	37,5	4,05	28,2	2,37	16,5	5,51	38,4
Żabice	20,79	7,17	34,5	6,89	29,9	1,98	8,6	11,92	51,8
Razem gmina	394,21	125,27	31,8	105,41	20,8	91,86	18,1	196,94	38,9

Źródło: Plan urzędniowo-rolny gminy Chocianów, s. 105.

Największa emisja zanieczyszczeń gazów i pyłów do powietrza dotyczy dwutlenku i tlenku węgla oraz tlenków azotu. Ze względu na rakotwórczość należy również podkreślić znaczenie benzenu. Poziom emisji ze środków transportu wg prognoz posiada tendencję rosnącą.

Tab. 3 Zużycie paliw przez transport w gminie Chocianów w 2013 i 2020 r.

Paliwo	2013 r.		2020 r.	
	paliwo [MWh]	emisja [Mg CO ₂]	paliwo [MWh]	emisja [Mg CO ₂]
Benzyna	13114	3466	18451	4886
ON	9654	2610	13583	3681
LPG	5830	1346	8203	1898
Razem	28597	7422	40236	10465

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chocianów na lata 2016-202, s. 57.

Przez teren gminy przebiegają też linie kolejowe, jednak żadna z nich nie jest czynna. Pierwszą jest linia 303 Rokitki - Koźuchów: w 2000 r. wstrzymano ruch na odcinku Chocianów - Przemków Odlewnia, w 2005 r. na odcinku Rokitki - Chocianów (PKP). W 2012 r. rozpoczęto rozbiórkę linii. Drugą linię, nr 319 Lubin Górniczy - Chocianów, zawieszono w 1985 r., zamknięto 2 lata później, a likwidację rozpoczęto w 1992 r. W budżecie Województwa Dolnośląskiego na 2020 r. zabezpieczono kwotę 6 mln zł na przejęcie przez samorząd linii 303 i jej remont, dzięki czemu gmina Chocianów zyska połączenie kolejowe z Legnicą i Chojnowem.

2.2.2.4. Sieć gazowa na terenie gminy Chocianów

W części wiejskiej gminy gaz ziemny i rozdzielcza sieć przesyłowa zlokalizowane są na terenie miejscowości Brunów i Szklary Dolne. Istniejąca infrastruktura w postaci gazociągu średniego ciśnienia w pobliżu miejscowości Parchów i Pogorzelska pozwala teoretycznie na

rozbudowę sieci. Ze względu na stosunkowo niewielką odległość od sieci, jej rozbudowa mogłaby się odbyć w kierunku Chocianowca, Ogrodziska, Trzebnic i Żabic.

W gaz zaopatrywany jest także sam Chocianów. W północnej części miasta znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia. Ponadto na jego terenie zlokalizowano 6 innych stacji drugiego stopnia, które pozwalają na zaopatrywanie w gaz konkretnych osiedli czy obiektów.

2.2.2.5. Niska emisja

Niska emisja obejmuje emisję gazów i pyłów na wysokości nie większej niż 40 m, zwykle ok. 10 m. Zanieczyszczenie powstaje przede wszystkim w związku z nieefektywnym spalaniem paliw (węgla kamiennego, drzewnego, benzyny, oleju napędowego) w domach, samochodach i kotłowniach przemysłowych. Wiąże się z występowaniem w powietrzu pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₅ oraz PM₁₀, sadzy, tlenku azotu, dwutlenku siarki, metali ciężkich (tj. kadm, rtęć, ołów, mangan, chrom) czy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (jak benzo(a)piren czy dioksyny).

W gminie Chocianów nie występuje sieć ciepła, dlatego mieszkańcy zaopatrują się w ciepło, wykorzystując indywidualne źródła ciepła lub lokalne kotłownie. Do największych kotłowni należą:

- „Odrodzenia” - zlokalizowana przy ul. Odrodzenie w Chocianowie i zaopatrująca w ciepło osiedle Zwycięstwa. Jest to kotłownia niskoparametrowa (95/70°C), zasilana gazem, zmodernizowana w 2003 r.;

- „Wesoła” - zlokalizowana przy ul. Armii Krajowej w Chocianowie i zaopatrująca w ciepło osiedle położone między ul. Armii Krajowej i Wesołą. Jest to kotłownia wysokoparametrowa, również zasilana gazem sieciowym, wybudowana w 2006 r.

Obie należą Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Legnicy. Ich moc zainstalowana to 4,345 MW, a zamówiona 3,68 MW.

Gaz najczęściej wykorzystuje się do gotowania, natomiast węgiel kamienny do ogrzewania. Na ponad 2,5 tys. gospodarstw domowych z Chocianowa tylko ok. 700 używało gazu do ogrzewania (27,5%). Lepiej sytuacja wyglądała we wsiach, do których doprowadzono sieć gazową - na 205 podłączonych gospodarstw 100 wykorzystywało gaz do ogrzewania (48,8%).

Generalnie prognozy dotyczące emisji dwutlenku węgla są niekorzystne - w 2013 r. całkowita jego emisja wyniosła 55,3 tys. ton, zaś wg prognoz w 2020 r. wzrośnie do 59 tys. ton (o 6,7%).

Tab. 4 Zużycie energii finalnej oraz emisja dwutlenku węgla w gminie Chocianów w 2013 i 2020 r.

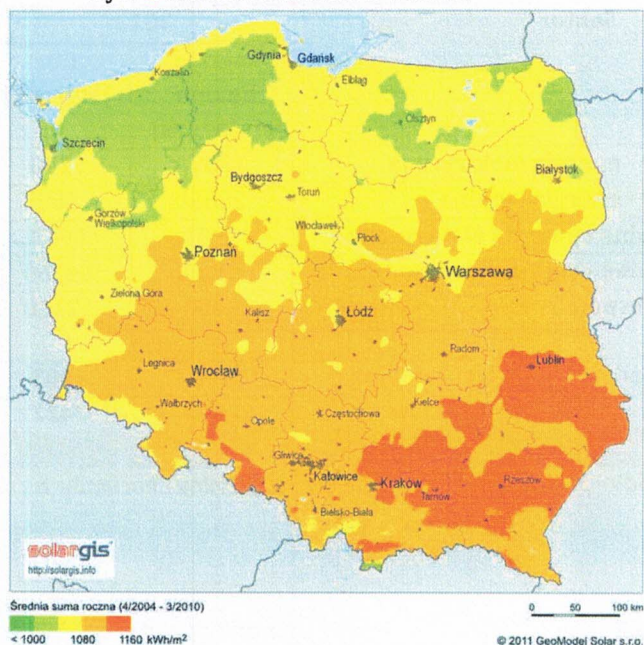
Sektor	2013		2020	
	energia finalna [MWh/rok]	CO ₂ [Mg/rok]	energia finalna [MWh/rok]	CO ₂ [Mg/rok]
Sektor publiczny - energia elektryczna	1589	1290	1603	1302
Sektor publiczny - energia ciepła	2865	588	1795	376
Budynki mieszkalne - energia elektryczna	10982	8917	12350	10028
Budynki mieszkalne - energia ciepła	110566	64260	114124	34577
Działalność gospodarcza - energia elektryczna	15000	12180	15000	12180
Działalność gospodarcza - energia ciepła	6946	1903	7529	1964
Transport	28597	7422	40236	10465
Razem	161881	55282	179027	59841

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chocianów na lata 2016-2020, s. 58.

2.2.2.6. OZE

Zastosowanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Chocianów staje się coraz bardziej popularne. Najczęściej wykorzystywane opcje to drewno do ogrzewania oraz energia słoneczna głównie do podgrzewania wody. W miejscowości Żabice działa biogazownia wytwarzająca energię elektryczną z biogazu rolniczego w układzie kogeneracyjnym, należąca do Grupy Producentkiej AGRO-ŻABICE Sp. z o.o. Roczna wydajność instalacji to 1 000 000 m³, a łączna zainstalowana moc energetyczna to 0,499 MW³. Planowana jest też (jako inwestycja prywatna) budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 1 MW w miejscowości Szklary Dolne, na którą składać się będzie ponad 3,6 tys. paneli słonecznych. Trend inwestowania w budowę instalacji fotowoltaicznych wydaje się uzasadniony w kontekście wysokiego poziomu nasłonecznienia na terenie Dolnego Śląska, w tym gminy Chocianów.

Rys. 3 Nasłonecznienie w Polsce.

Źródło: solargis.pl

2.2.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- korzystne warunki do rozwoju OZE, w szczególności instalacji fotowoltaicznych, - brak dużych emitorów zanieczyszczeń powietrza, - rosnąca świadomość ekologiczna, - opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chocianów, - spora odległość od dróg krajowych czy dróg szybkiego ruchu, - duży poziom zalesienia gminy i bliskość terenów chronionych.	- spalanie odpadów przez gospodarstwa domowe, - duża liczba budynków wyposażonych w przestarzałe instalacje grzewcze i nieocieplonych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- korzystne zmiany w ustawie o OZE, - rozbudowa drogi S3 sprzyjająca „przerzuceniu” ruchu tranzytowego poza teren gminy, - duże środki zewnętrzne na działania poprawiające jakość powietrza (gł. z UE), - działalność licznych podmiotów doradzających w zakresie OZE.	- długi okres zwrotu inwestycji, mogący zniechęcać osoby prywatne lub podmioty gospodarcze do działań wpływających na poprawę jakości powietrza, - wysokie koszty inwestycji, - duża konkurencja w ubieganiu się o środki zewnętrzne, - niedziałający transport kolejowy.

2.2.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza

W *Strategii Rozwoju Gminy Chocianów na lata 2014-2020* jako pierwszy wskazano cel związany z modernizacją infrastruktury technicznej w gminie - „DOKOŃCZYĆ PRZEJŚCIE W XXI WIEK”. Wśród 11 kierunków działania, które się z nim wiązały, znalazły się: modernizacja i rozbudowa dróg, rozwój sieci tras rowerowych, rozwój oferty połączeń komunikacyjnych, rozbudowa rozdzielczej sieci gazowej, eliminacja niskiej emisji i rozwój energetyki na bazie odnawialnych źródeł energii. Wszystkie te kierunki pośrednio lub bezpośrednio oddziałują na ochronę klimatu i poprawę jakości powietrza w gminie.

Jako cel strategiczny *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Chocianów na lata 2016-2020* wskazano redukcję emisji CO₂ o 5% w stosunku do 2013. r. Służyć temu mają cele szczegółowe:

- redukcja emisji CO₂ oraz zanieczyszczeń pyłowych z instalacji grzewczych w 2020 r. o 5% w stosunku do 2013 r.,
- zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych do 5% w zużyciu energii finalnej w 2021 r. na terenie gminy Chocianów,
- redukcja zużycia energii finalnej w 2021 r. o 5% w stosunku do prognoz i celu pośredniego 3% w 2018 r.,
- poprawa świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.

Ponadto 30 listopada 2017 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął pakiet tzw. uchwał antysmogowych, dotyczących m.in. wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Wrocławia i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

2.2.5. Wpływ zmian klimatu na energetykę i transport, wrażliwość i adaptacja do zmian

W Polsce, również na terenie gminy Chocianów, dominują sieci energetyczne napowietrzne, które - w przeciwieństwie do sieci kablowych - narażone są na negatywne skutki silnych wiatrów czy oblodzenia. Uszkodzenie linii elektrycznych skutkuje ograniczeniami, a nawet wstrzymaniem dostaw prądu, utrudniającym funkcjonowanie gospodarstw domowych, przedsiębiorstw czy instytucji publicznych (w tym m.in. szpitali). Utrzymujące się długo wysokie temperatury, a co za tym idzie susza, mogą powodować problemy w uprawie roślin energetycznych i funkcjonowaniu biogazowni. Z tego samego powodu można się natomiast spodziewać poprawy warunków do rozwoju energetyki słonecznej. W przypadku uprawy roślin energetycznych istotne jest otwarcie się na nowe, bardziej odporne na warunki pogodowe, gatunki oraz techniki uprawy.

Poza wpływem na energetykę, zmiany klimatu i związane z nimi zjawiska pogodowe, oddziałują również na transport. Z punktu widzenia gminy Chocianów ważnym problemem mogą być silne wiatry, które powodują łamanie drzew. Te mogą zaś wpływać na ograniczanie ruchu na drogach, tarasowanie ich. Długotrwałe upały powodują pogorszenie jakości nawierzchni asfaltowej dróg, zwłaszcza tych o słabszych parametrach technicznych. Jednocześnie temperatury ujemne zimą również mogą przyczyniać się do pogorszenia stanu dróg lokalnych.

2.3. ZAGROŻENIA HAŁASEM

2.3.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Na zmniejszenie poziomu hałasu na terenie gminy wpływ mają remonty i modernizacje dróg, o których mowa w rozdz. 2.2.1.

2.3.2. Ocena stanu aktualnego

W Podsumowaniu 5-letniego cyklu monitoringu hałasu na terenie m.in. dolnośląskiego w latach 2012-2016 określono, że badaniem poziomu hałasu objęto 2 km dróg biegnących przez Chocianów. Na całym odcinku dopuszczalny poziom hałasu został nieznacznie przekroczony - na odcinku 500 m o 0,1-5 dB, a na odcinku 1,5 km - o 5-10 dB (dane za 2014 r.). Brak analiz z późniejszego okresu, jednak zważywszy na to, że na terenie gminy nie ma dróg krajowych czy dróg szybkiego ruchu ani czynnych linii kolejowych, zagrożenie hałasem jest stosunkowo niewielkim problemem.

2.3.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak przedsiębiorstw generujących zwiększony hałas, - brak dróg krajowych lub szybkiego ruchu, generujących hałas, - prowadzone remonty dróg, m.in. w Szklarach Dolnych.	- niski poziom obsługi komunikacyjnej między miejscowościami gminy, co powoduje konieczność wykorzystywania pojazdów prywatnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- dokończenie budowy drogi S3, która przyczynić się może do zmniejszenia natężenia ruchu (a co za tym idzie – hałasu) na drogach wojewódzkich biegnących przez teren gminy.	- starzejący się park maszynowy w lokalnych przedsiębiorstwach.

2.3.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przed hałasem

W Programie ochrony środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2019-2022, z perspektywą do 2026 r. zapisano cel w postaci poprawy klimatu akustycznego na obszarach, gdzie zostały przekroczone wartości normatywne oraz zabezpieczenie pozostałych obszarów przed zagrożeniem wystąpienia ponadnormatywnej emisji hałasu. Osiągnięcie tego celu będzie

możliwe poprzez realizację następujących kierunków interwencji: obniżenie lub eliminacja uciążliwego hałasu, realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej i kolejowej oraz organizacja ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego (w tym modernizacja sieci drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą). Podobne zapisy znajdują się w *Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku*.

2.4. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

2.4.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed promieniowaniem (wzorem II Polityki Ekologicznej Państwa)	Nie zrealizowano

2.4.2. Ocena stanu aktualnego

Pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz, a ochrona przed nimi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej lub na dopuszczalnych poziomach oraz zmniejszaniu poziomów pól elektromagnetycznych. Źródła tych pól mogą mieć charakter naturalny lub sztuczny, wynikający z rozwoju przemysłu. Należą do nich: linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stacje transformatorowe oraz instalacje radiokomunikacyjne (stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, urządzenia mobilne, mikrofale).

Gmina Chocianów jest w pełni zelektryfikowana - zasilanie w energię elektryczną odbywa się liniami średnich napięć (20kV) wychodzącymi z GPZ w mieście Chocianów. Główny Punkt Zasilania ma moc 110/20 kV. Ponadto w poszczególnych miejscowościach znajduje się łącznie ok. 90 stacji transformatorowych, które pozwalają na zasilanie poszczególnych gospodarstw domowych. Sieć rozdzielcza wychodząca z GPZ ma charakter linii kablowej, jednak poza miastem przechodzi w linie napowietrzne lub napowietrzno-kablowe. Przeważają stacje słupowe, napowietrzne. GPZ jest powiązany dwiema liniami napowietrznymi wysokiego napięcia: S-463 z GPZ 220/110 kV Czarna w Czerńcu oraz S-495 z GPZ 110/20 kV Gromadka.

Na terenie gminy można również korzystać z sieci telekomunikacyjnej - zarówno przewodowej, jak i bezprzewodowej. Stacje bazowe telefonii komórkowej znajdują się w Chocianowie, Parchowie oraz Trzebnicach.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Na terenie gminy Chocianów pomiary nie były

przewodzone, jednocześnie w żadnym z 45 punktów, w których badania prowadzono, nie wykazano przekroczeń (najwyższa odnotowana wartość pola elektromagnetycznego wynosiła mniej niż ¼ wartości dopuszczalnej).

2.4.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w województwie.	- brak stałego monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie gminy, - niewielki wpływ na ograniczanie PEM ze strony gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wymiana urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne na nowsze o lepszych parametrach, - wzrost świadomości społecznej związanej ze szkodliwością PEM, - uwzględnianie urządzeń emitujących PEM w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, - surowe normy PEM w polskim prawie,	- możliwość instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, - lobbing firm generujących PEM w zakresie zmian ustawodawstwa i przepisów dotyczących norm PEM, - rozwój technologiczny zwiększający wykorzystywanie urządzeń emitujących PEM.

2.4.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przed promieniowaniem

Podstawowym zadaniem w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym jest monitoring występujących w środowisku pól elektromagnetycznych i utrzymanie promieniowania na bezpiecznym dla zdrowia poziomie. W *Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku* podkreślono konieczność ochrony przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Do 2017 r. planowano utrzymanie poziomów PEM na poziomie niższym lub maksymalnym, stałą kontrolę źródeł pola oraz edukację społeczeństwa w tym zakresie.

2.5. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.5.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Melioracje wodne - dotacje	Od 2012 r. Powiat Polkowicki przekazał na konserwację rowów na swoim terenie 200 tys. zł w formie dotacji na działalność spółek wodnych.
Melioracje wodne	W 2013 r. została powołana Gminna Spółka Wodna w Chocianowie, jedna z trzech na terenie powiatu polkowickiego. W 2018 r. wykonano przebudowę rowu odprowadzającego wody opadowe w rejonie ul. Sportowej w Chocianowie - koszt 110 000,00 zł. W 2016 r. gmina na działania w zakresie melioracji przeznaczyła 8 837,32 zł.
Opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej dla	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Ministerstwo Środowiska)

ustanowienia obszaru ochronnego GZWP 314 oraz GZWP 315.	
Ustanowienie obszaru ochronnego GZWP 314 oraz GZWP 315.	Zrealizowane w zakresie GZWP 315.
Szprotawa – modernizacja koryta i wałów (gm. Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce)	Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w kwietniu 2017 r. realizował zadanie polegające na udrożnieniu rzeki poprzez usunięcie tam i zatorów (koszt 5 475,33 zł). Działania polegające na utrzymaniu wałów wzdłuż Szprotawy prowadzono także w gminie Radwanice. W 2018 r. PGW PW Zarząd Zlewni w Lwówku Śląskim wykonał zadanie polegające na konserwacji koryta i skarp ciek. Ta sama jednostka prowadziła działania w zakresie konserwacji korpusu wałów wzdłuż Szprotawy na terenie gminy Radwanice.
Przegląd i ocena stanu wałów na obszarze powiatu	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: DZMiUW Legnica oraz RZGW Wrocław Zarząd Zlewni w Legnicy)
Planowanie i aktualizacja procedur dotyczących ochrony przeciwpowodziowej	Brak danych
Odwodnienie systemem drenażowym budynku Gimnazjum w Chocianowie, przy ul. Szkolnej	Zrealizowane przez gminę w 2012 r.

2.5.2. Ocena stanu aktualnego

2.5.2.1. Wody powierzchniowe

Przez teren gminy Chocianów przepływają rzeki Szprotawa (wraz z dopływami: Zielenicą i Trzebnicką Wodą), Chocianowska Woda (z dopływem - potokiem Równik) oraz Czarna Woda. Poprzez dwie rzeki III rzędu: Szprotawę, stanowiącą prawy dopływ Bobru, oraz Chocianowską Wodę, będącą lewym dopływem Kaczawy, obszar gminy znajduje się w dorzeczu Bobru i Kaczawy. Obszar źródłowy Szprotawy znajduje się w Ogrodzisku, dalej rzeka płynie w kierunku północno-zachodnim, przez Brunów, Szklary Dolne i Trzmielów, potem opuszcza teren gminy, aby znów „pojawić się” w Parchowie i Jabłonowie. Dalej rzeka płynie poza gminą. Łącznie w gminie Chocianów znajduje się jej ok. 18-kilometrowy odcinek. Z kolei w południowej części gminy płynie Czarna Woda (przez Michałów).

Wszystkie ciek wodne na terenie gminy mają charakter nizinny, a ich łączna długość to 62,9 km. Maksimum przepływów przypada na okres od grudnia do marca, a minimum na wrzesień. Ze względu na to, że grunty na terenie gminy cechują się dużą przepuszczalnością, w wielu miejscach są wchłaniane w glebę i nie występują ciek wodne. W zachodniej części Chocianowca, na terenach leśnych, występują duże powierzchnie chłonne. Z kolei w dolinach pojawiają się podmokłości i tam rozwinięta jest sieć rowów i kanałów melioracyjnych, których długość w strefie użytków rolnych wynosi 285,59 km. Największe ich zagęszczenie występuje

w Pogorzelskich i Jabłonowie, a najmniejsze w Żabicach, Trzebnicach i Parchowie. Zbiorniki powierzchniowe, w dużej mierze pozarastane roślinnością bagienną i szuwarową, zajmują powierzchnię 18,05 ha, a największe stawy znajdują się w Chocianowcu i Michałowie. Ponadto w Chocianowcu, Rakowie i Ogrodzisku znajdują się, zalane wodą, zbiorniki poeksploatacyjne.

2.5.2.2. Monitoring wód powierzchniowych

Rzeki Szprotawa oraz Czarna Woda poddawane są monitoringowi jakości wód prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Stan Szprotawy analizowany jest na odcinku od źródła do Chocianowskiej Wody. Rzeką zaklasyfikowaną została do typu abiotycznego JCWP nr 17, co oznacza rzeki nizinne, śródziemnomorskie, średnie do dużych, stałe, położone na wysokości do 200 m n.p.m., których wielkość zlewni wynosi od 100 do 10 tys. km². Wody Szprotawy w 2018 r. zostały ujęte w 3. klasie stanu/potencjału ekologicznego, tj. określono go jako umiarkowany. Ogólnie stan wód określono jako zły. Pomiary na Czarnej Wodzie prowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu Delegatura w Legnicy. Najbliższy odcinek analityczny w 2017 r. obejmował fragment rzeki od Karkoszki do Kaczawy – stan chemiczny wód został określony „poniżej dobrego”, a stan wód jako zły. Wynika przede wszystkim z nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej oraz zrzutów ścieków bytowo-gospodarczych, co szczególnie problematyczne staje się w okresach ciepłych.⁴

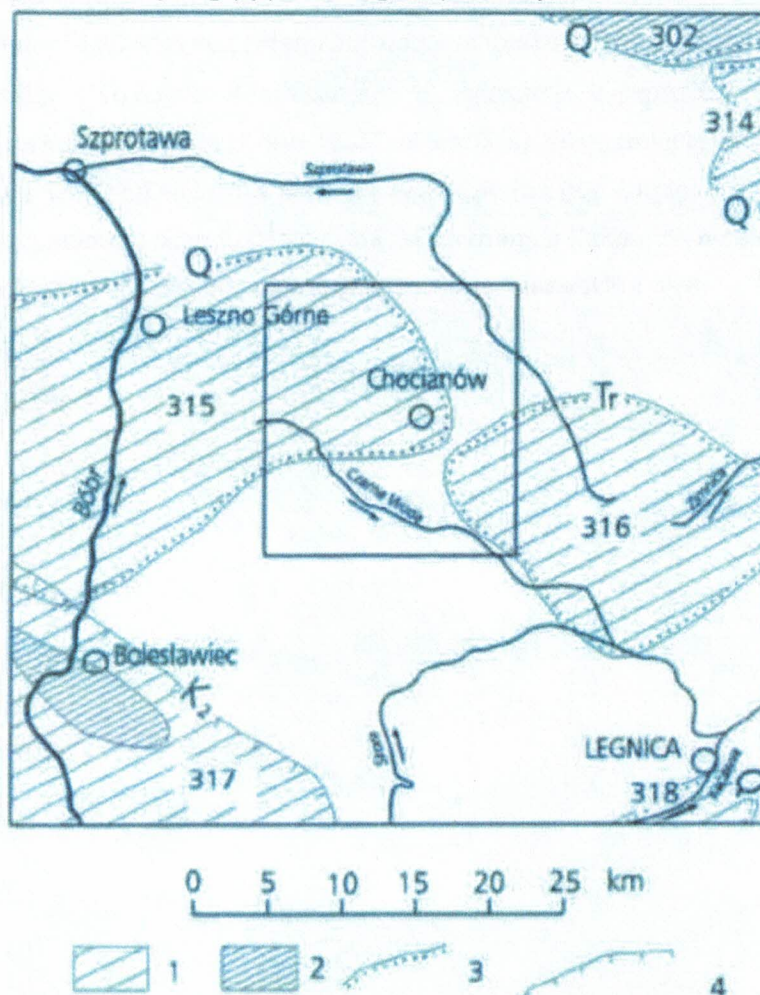
2.5.2.3. Wody podziemne

Obszar gminy Chocianów - wg regionalnego podziału hydrograficznego - znajduje się w regionie przedsudeckim i podregionie legnickim. Występują tu 3 piętra wodonośne: trzeciorzędowe, czwartorzędowe i pokenozoiczne, przy czym te ostatnie - ze względu na duży stopień mineralizacji - nie są wykorzystywane. Jakość wód czwartorzędowych jest zróżnicowana. Są to na ogół wody o twardości od bardzo miękkiej do średnio twardej. Wykazują lokalnie znaczne przekroczenia dopuszczalnych zawartości związków żelaza i manganu (dolina Czarnej Wody) oraz podwyższoną zawartość azotanów. Wymagają prostego uzdatniania. Jakość wód piętra trzeciorzędowego jest średnia. Są one różnej twardości: od bardzo miękkich do twardych. Zawartość siarczanów i chlorków nie przekracza wartości dopuszczalnych. Ze względu na znaczną ilość związków żelaza i manganu, wymagają prostego uzdatniania. Najzasobniejsze

⁴ <https://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php?dzial=monitoring&pod=wPow&pod2=stan>.

poziomy wodonośne występują w zachodniej części miasta i gminy - GZWP nr 315 Chocianów - Gozdnicza oraz w południowo-wschodniej części - GZWP nr 316 Subzbiornik Lubin.

Rys. 4 Położenie Chocianowa na tle obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), wymagających szczególnej ochrony.

Legenda: 1 - obszar wysokiej ochrony (OWO); 2 - obszar najwyższej ochrony (ONO); 3 - granica GZWP w ośrodku porowym; 4 - granica GZWP w ośrodku szczelinowo-porowym; Numer i nazwa GZWP, wiek utworów wodonośnych: 302 - Pradolina Barycz-Głogów (W), czwartorzęd (Q); 314 - Pradolina rzeki Odry (Głogów), czwartorzęd (Q); 315 - Zbiornik Chocianów-Gozdnica, czwartorzęd (Q); 316 - Subzbiornik Lubin, trzeciorzęd (Tr); 317 - Niecka zewnętrznosudecka Boleśławiec, kreda górna (K2); 318 - Zbiornik Słup-Legnica, czwartorzęd (Q).

Źródło: *Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, Arkusz Chocianów (686)*, <http://bazadata.pgi.gov.pl/data/mgsp/txt/mgsp0686.pdf>.

2.5.2.4. Monitoring wód podziemnych

Na terenie gminy Chocianów Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu nie publikuje wyników monitoringu wód podziemnych. Natomiast wg GIOŚ w okolicy Duninowa znajduje się obszar o zdegradowanej jakości wód podziemnych. W rejonie tym były zlokalizowane magazyny (składy amunicji) oraz koszary wojsk dawnego Związku Radzieckiego.

2.5.3. Ochrona przed powodzią i suszą

Rzeka Czarna Woda wymieniana jest w wykazie powodzi historycznych rzecznych o mechanizmie naturalnego wezbrania – powódź miała miejsce w 2013 r. Jednak poniższa mapa zagrożenia powodziowego wskazuje, że zagrożenie to występuje tylko dla niewielkiego, południowego fragmentu gminy (arkusze M-33-20-D-d-3 i M-33-20-D-d-4), a dodatkowo jest ono oceniane na 0,2% (raz na 500 lat). Szprotawa została zaliczona do ONNP (Obszary Narażone na Niebezpieczeństwo Powodzi) dopiero na 34. km, a więc już poza terenem gminy Chocianów.⁵

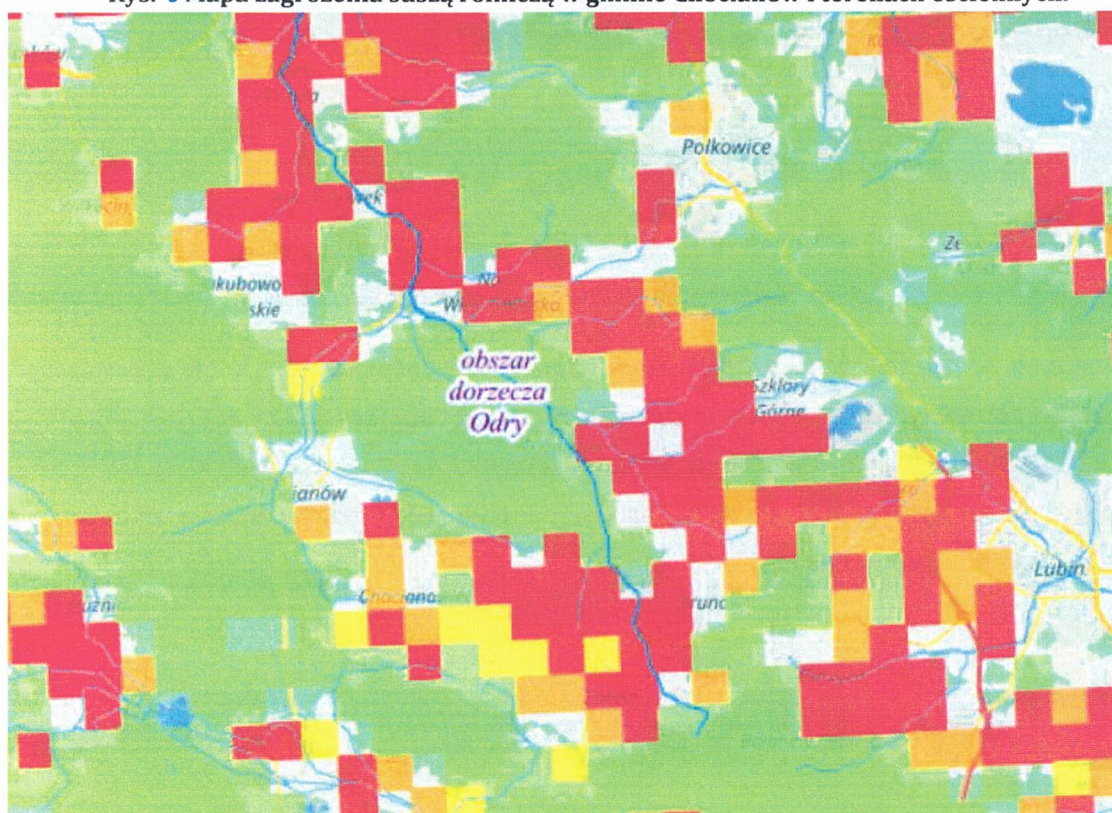
Ponadto w gminie Chocianów w efekcie ulewnych deszczy występują lokalne podtopienia, w szczególności w rejonie miejscowości Parchów, Jabłonów, Szklary Dolne, Trzmielów, okolic rzeki Szprotawa, Kalinka, terenów leśnych przy Michałowie. W ramach przeciwdziałania tym zdarzeniom w 2013 r. powołano Gminną Spółkę Wodną w Chocianowie, jedną z trzech

9

działających na terenie powiatu polkowickiego. W 2019 r. spółka pozyskała na działalność dotację od Wojewody Dolnośląskiego w wysokości 22 616,00 zł.

Obecnie duży problem stanowi zagrożenie suszą. Susza rolnicza definiowana jest jako wypadkowa wskaźników roślinnych charakteryzujących ich fazy rozwoju oraz niezrealizowanego z uwagi na deficyt opadów zapotrzebowania na wodę na poszczególnych etapach wegetacji. Poniższa mapa została opracowana na podstawie danych za lata 1997-2018. Sytuacja na terenie gminy jest dość zróżnicowana, co zostało oznaczone odpowiednimi kolorami: kolor czerwony - tereny ekstremalnie zagrożone, kolor pomarańczowy - tereny bardzo zagrożone, kolor żółty - tereny umiarkowanie zagrożone, kolor zielony - tereny niezagrożone.

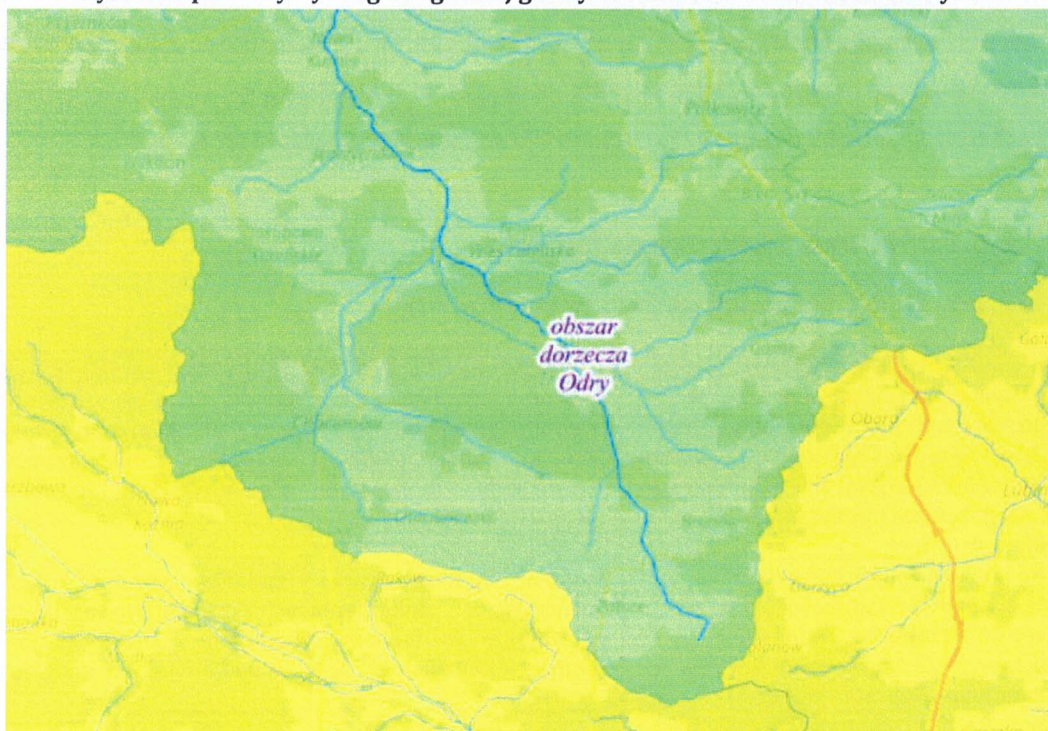
Rys. 6 Mapa zagrożenia suszą rolniczą w gminie Chocianów i terenach ościennych.

Źródło: Mapy PPSS, <https://www.konsultacjesusza.pl/>.

W przypadku suszy (niżówki) hydrologicznej mapę opracowano na podstawie danych z lat 1987 - 2017. Dotyczy ona okresów obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Teren gminy Chocianów został zaklasyfikowany do klasy II - umiarkowanego zagrożenia suszą hydrologiczną.

Rys. 8 Mapa suszy hydrogeologicznej gminy Chocianów i terenów ościennych.

Źródło: Mapy PPSS, <https://www.konsultacjesusza.pl/>.

2.5.4. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- zadowalająca jakość wód podziemnych, - niewielkie zagrożenie suszą hydrologiczną, - wzrastająca ilość inwestycji w ramach gospodarki ściekowej, co zmniejsza przenikanie zanieczyszczeń do wód gruntowych, - dobra jakość wody pitnej w gminie i ciągły monitoring przez PSSE w Lubinie, - sprawne funkcjonowanie Gminnej Spółki Wodnej.	- zła jakość wód powierzchniowych, - wysokie zagrożenie suszą rolniczą w niektórych częściach gminy, - lokalne podtopienia będące wynikiem m.in. ulewnych deszczy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wsparcie na szczeblu krajowym czy wojewódzkim działań na rzecz poprawy jakości środowiska.	- niewielkie zagrożenie powodziowe wzdłuż głównych cieków wodnych.

2.5.5. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarowania wodami

Wśród działań kluczowych wymienić należy: prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych, działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży czy też działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi szczegółowymi oraz rowami odwadniającymi tereny zurbanizowane. Według Powiatu Polkowickiego celem jest dążenie do osiągnięcia dobrego stanu i potencjału wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym określonych

przez Ramową Dyrektywę Wodną m.in. poprzez likwidację niekontrolowanego odprowadzania ścieków, w tym inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń dopływających do wód powierzchniowych, tworzenie spójnego i nowoczesnego systemu zarządzania gospodarką wodną z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska poprzez racjonalizację gospodarki zasobami wód.

2.6. GOSPODARKA WODNOŚCIKOWA

2.6.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Jabłonów, Pogorzelska i Parchów w Gminie Chocianów – Poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie wód, zaopatrzenia mieszkańców w wodę, jakość wody pitnej	Stopień zaawansowania zadania wynosi 1%: opracowano program funkcjonalno-użytkowy pod kątem przygotowania wniosku aplikacyjnego i przeprowadzenia procedury zamówienia publicznego dla inwestycji w formule „projektuj i wybuduj”.
Sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Brunów, Szklary Dł., Trzmielów z odcinkiem tranzytowym do oczyszczalni ścieków w Chocianowie – Poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie wód, zaopatrzenia mieszkańców w wodę, jakość wody pitnej	Stopień zaawansowania zadania wynosi 10,22%: opracowano dokumentację projektową, uzyskano pozwolenie na budowę, wykonano odcinek kanalizacji sanitarnej w Szklarach Dolnych pod odcinkiem drogi nr 2.
Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Chocianów w ul. II Armii WP (obecnie Bohaterów WP), Kasztanowa, Trzebnicka	Stopień zaawansowania zadania - 30%: opracowano dokumentację projektową, uzyskano pozwolenie na budowę. Prace budowlano-montażowe rozpoczęto w 2011 r., zadanie realizuje PWK Sp. z o.o. w Chocianowie. W 2016 r. podjęto próby realizacji etapu II budowy kanalizacji na ul. Bohaterów Wojska Polskiego, jednak nie udało się go zakończyć ze względu na brak zgody właściciela nieruchomości, przez którą miała przebiegać sieć.

2.6.2. Ocena stanu aktualnego

2.6.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Poziom zwodociągowania dla gminy Chocianów osiągnął w 2018 r. 96,5 %, przy czym wyższy jest na terenie miasta niż w części wiejskiej gminy.

Tab. 5 Poziom zwodociągowania w gminie Chocianów w 2018 r.

Obszar	Poziom zwodociągowania [%]
gmina Chocianów	96,5
miasto Chocianów	99,9
część wiejska gminy Chocianów	91,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zaopatrzeniem mieszkańców gminy Chocianów w wodę zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągowo - Kanalizacyjne Sp. z o.o. w Chocianowie z siedzibą przy ul. Głogowskiej 14. Spółka

eksploatuje trzy Zakłady Uzdatniania Wody oraz dwie hydrofornie: Zakład Uzdatniania Wody w Chocianowie, Zakład Uzdatniania Wody w Pogorzeliskach, Zakład Uzdatniania Wody w Brunowie, Hydrofornia Trzebnice - Marynów, Hydrofornia Trzmielów. Miejscowość Jabłonów zasilana jest z ujęcia wody należącego do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Przemkowie, natomiast Szklary Dolne i Trzmielów z ujęcia należącego do „Energetyka” Sp. z o.o. w Lubinie. W Michałowie zaopatrzenie w wodę odbywa się z lokalnych studni gospodarczych i głębinowych. Ponadto producentem wody jest Fabryka Urządzeń Mechanicznych CHOFUM w Chocianowie S.A., która posiada wodociąg dostarczający wodę pracownikom fabryki. W 2018 r. woda na terenie gminy spełniała normy narzucone przepisami prawa.

Tab. 6 Producenty wody na terenie gminy Chocianów w 2018 r.

Wodociąg	Średnia dobową produkcja wody [m ³ /doba]	Liczba zaopatrywanych osób	Wymagany proces uzdatniania wody
Chocianów	1200	7802	proces odżelaziania i odmanganiania; dezynfekcja okresowa, metodą chlorowania
Brunów	186	1365	
Pogorzeliska	120	892	
Trzebnice	245	2277	nie podlega uzdatnianiu
CHOFUM	97	266	-

Źródło: Program ochrony środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2019-2022, z perspektywą do 2026 r., s. 112.

2.6.2.2. Odbiór ścieków

Zdecydowanie gorsza sytuacja w gminie Chocianów ma miejsce w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej - dostęp do niej ma niecałe 60% gospodarstw domowych, w tym 92,1% w mieście, za to w części wiejskiej gminy zaledwie 1%.

Tab. 7 Poziom skanalizowania w gminie Chocianów w 2018 r.

Obszar	Poziom skanalizowania [%]
gmina Chocianów	57,3
miasto Chocianów	92,1
część wiejska gminy Chocianów	1,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego (nr 3 z dnia 30.06.2005 r. Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 1, poz. 2568) utworzyło aglomerację Chocianów, na którą składają się gminy Chocianów, Przemków i Radwanice. W gminie Chocianów do aglomeracji weszły miejscowości: Chocianowice, Chocianów, Ogrodzisko, Parchów, Trzebnice i Żabice. Wyznaczona na wniosek gminy aglomeracja zostaje wprowadzona do Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (dalej: KPOŚK) po analizie prowadzonej podczas procesu aktualizacji Programu i stanowi element rozliczeń finansowych oraz efektu ekologicznego. Ujęcie danej aglomeracji w KPOŚK stanowi

jedno z kryteriów do ubiegania się gmin o dofinansowanie i jest podstawą do opracowywania wniosku/wniosków o dofinansowanie w ramach odpowiednich programów pomocowych i funduszy ekologicznych w celu realizacji wymogów dyrektywy 91/271/EWG. Jest to tym bardziej istotne, że na terenie gminy żadna z miejscowości nie jest w pełni skanalizowana. Jedynie budynek szkolny i bloki mieszkalne w Trzebnicach mają lokalną sieć kanalizacyjną i kontenerową oczyszczalnię ścieków. Najpopularniejszym sposobem odprowadzania ścieków bytowych są szamba. Dość częste jest w gminie nielegalne zrzucanie ścieków do pobliskich rowów i cieków, co prowadzi do ich skażenia, a w ciepłych miesiącach także do powstawania fetoru. Przydomowe oczyszczalnie ścieków są wykorzystywane jedynie przez ok. 160 gospodarstw w gminie, zwykle dotyczy to nowych budynków mieszkalnych.

W gminie znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków. Pierwsza zlokalizowana jest w północnej części Chocianowa, ma charakter mechaniczno-biologiczny i przepustowość na poziomie 2000 m³/dobę. Trafiają do niej także ścieki dowożone z gospodarstw domowych dysponujących szambami. Oczyszczone ścieki są z niej odprowadzane do potoku Równik. Druga z oczyszczalni funkcjonuje we wsi Trzebnice i ma przepustowość na poziomie 40 m³/dobę.

2.6.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- rosnąca świadomość społeczna, skutkująca pojawianiem się przydomowych oczyszczalni ścieków, zwłaszcza w nowym budownictwie, - rozwinięta sieć wodociągowa, - bieżąca budowa sieci wodociągowej (Raków).	- niski stopień skanalizowania gminy, zwłaszcza części wiejskiej, - częste nielegalne usuwanie ścieków do pobliskich rowów i cieków wodnych, - brak sieci wodociągowej w Michałowie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Aktualizacja KPOŚK dająca szansę na zdobycie dofinansowania na rozbudowę kanalizacji.	- ograniczenie środków unijnych na rozbudowę infrastruktury technicznej, - wysokie koszty budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich.

2.6.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarki wodno-ściekowej

W Strategii rozwoju gminy Chocianów na lata 2014-2020 zapisano konieczność rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej. Powiat polkowicki z kolei wskazuje na konieczność prowadzenia edukacji w zakresie gospodarowania wodą (zachęcanie do ograniczania jej zużycia) czy zakazu odprowadzania ścieków w sposób niezorganizowany. Ponadto poprawie sytuacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej służy prowadzenie monitoringu – zarówno przez poszczególne zakłady wodociągowo-kanalizacyjne i zakłady przemysłowe, jak i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy inspekcję sanitarną. Program ochrony środowiska na poziomie województwa dolnośląskiego wskazuje z kolei jako cel długoterminowy ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko mieszkalnictwa

i przemysłu, co ma być możliwe m.in. dzięki budowie sieci kanalizacyjnej na nieskanalizowanych terenach czy zmniejszeniu zużycia wody zarówno w gospodarstwach domowych, jak i przemyśle.

2.7. ZASOBY GEOLOGICZNE

2.7.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Przedłużenie koncesji na wydobywanie rud miedzi	Procedura ubiegania się o przedłużenie koncesji na wydobywanie rudy miedzi na obszarach Rudna, Sieroszowice, Polkowice, Lubin, Małomice i Radwanice-Wschód została rozpoczęta przez KGHM Miedź Polska S.A. w 2010 r. Nowa koncesja weszła w życie 1 stycznia 2014 r. i obowiązuje do 2063 r.
Monitoring oddziaływań górniczych na środowisko	KGHM we wszystkich swoich zakładach oraz miejscach składowania odpadów prowadzi stały monitoring jakości powietrza. W sposób ciągły monitoruje wyrobiska po odkrywkowym wydobywaniu rud miedzi. Ponadto nieustannie prowadzi badania nad szerszym wykorzystaniem materiałów powstałych w wyniku prowadzonej działalności.
Usuwanie powstałych szkód górniczych	Podjęmowane działania to: • pokrywanie kosztów zabezpieczeń budowlanych w obiektach wznoszonych na terenach górniczych narażonych na szkodliwe wpływy deformacji i wstrząsów górniczych, • modernizację obiektów budowlanych nieodpornych na szkodliwe wpływy planowanej eksploatacji, • pokrywanie kosztów melioracji na terenach narażonych na zawodnienia i podtopienia w wyniku wpływów eksploatacji, • naprawa obiektów uszkodzonych w wyniku wpływów eksploatacji górniczej lub zwrot kosztów tych napraw. Postępowanie o naprawienie szkody wszczynane jest na piśmie wniosek poszkodowanego, składany we właściwej kopalni KGHM. W sytuacjach awaryjnych, gdy zagrożone jest zdrowie, życie lub mienie poszkodowanego i konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań naprawczych, zgłoszenia można dokonać telefonicznie. Naprawa szkody polegająca na przywróceniu stanu poprzedniego może być wykonana przez przedsiębiorcę lub przez poszkodowanego. W pierwszym przypadku kopalnia KGHM powierza wykonanie robót budowlanych specjalistycznym firmom zewnętrznym. W drugim przypadku, za zgodą kopalni, poszkodowany może wykonać roboty naprawcze we własnym zakresie, na koszt kopalni, na uzgodnionych warunkach. Jeśli przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe albo gdy pociąga za sobą nieadekwatne do szkody koszty, wówczas poszkodowanemu przysługuje odszkodowanie.
Stosowanie odpowiedniej profilaktyki przy budowie nowych obiektów	Zwrot kosztów zabezpieczenia obiektu budowlanego przed skutkami eksploatacji górniczej obejmuje uzasadnione koszty wykonanego zabezpieczenia. Podstawą wypłaty stosownego odszkodowania jest ugoda zawarta pomiędzy inwestorem i KGHM, pod warunkiem odpowiedniego udokumentowania wykonanych robót budowlanych.

2.7.2. Ocena stanu aktualnego

Teren gminy Chocianów leży w większości w obrębie bloku przedsudeckiego, tylko część północno-wschodnia w monoklinie przedsudeckiej. W pierwszym przypadku podłoże stanowią amfibolity, łupki, granitognejsy i szarogłazy, w drugim zaś czerwony spągowiec i cechsztyń. W rejonie Chocianowca znajdują się duże płaty glinów zwałowych, wzgórza w zachodniej części gminy budują piaski i żwiry moren czołowych, a w pobliżu Czarnej Wody zlokalizowane są piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych. W obniżeniu dolinnym Chocianowa spotykane są torfy, lecz nie mają one znaczenia gospodarczego. Ponadto na całym obszarze gminy znajdują się złoża węgla brunatnego, położone w utworach trzeciorzędowych, jednak nie zostały one udokumentowane. Węgloność wzrasta w kierunku północno-wschodnim gminy, co - ze względu na znajdujące się tam pokłady rudy miedzi - dodatkowo utrudnia ich ewentualne wydobywanie.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące udokumentowane złoża kopalin:

- 1) „Chocianów” złożone z ilów ceramiki budowlanej. Powierzchnia złoża stwierdzonego w 1957 r. to 4,7 ha. Znajduje się na terenach leśnych, w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie”, co sprawia, że złożo kwalifikuje się do kategorii konfliktowych. Eksploatacja była prowadzona przez krótki okres w latach 60., o czym świadczy niewielkie wyrobisko w południowo-zachodniej części tego złoża, w pobliżu zabudowań cegielni.
- 2) „Chocianów II” – kruszywo naturalne, tj. piaski i żwiry. Złożo udokumentowano w 1994 r., miało powierzchnię 1,6 ha. Eksploatację, prowadzoną przez firmę P.P.H.U. „KAMAN” Import-Eksport Krzysztof Kępka, zakończono w 1997 r. Złożo eksploatowano spod wody, po zakończeniu korzystania z niego przeprowadzono rekultywację w kierunku wodnym.
- 3) „Chocianowiec” – kruszywo naturalne, tj. piaski i żwiry. Znajdujące się we wschodniej części Chocianowca (na północ od zabudowy wsi) złożo udokumentowano w 2008 r. Decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 11/E/2010 z dn. 4 sierpnia 2010 r. ustanowiono tu teren górniczy „Chocianowiec”. Zasoby złoża to ok. 220 tys. ton kruszyw (wg stanu na koniec 2017 r.) na powierzchni 3,5 ha.
- 4) Fragment terenu górniczego „Polkowice III” z rudami miedzi, a także pierwiastkami (srebro, ołów, kobalt, wanad, molibden i nikiel) i kopalinami współwystępującymi (gipsy i anhydryty). Na terenie gminy zajmuje pas obejmujący część wsi Jabłonów, Parchów i Szklary Dolne, całkowita jego powierzchnia to 3 761,8 ha. Złoża są eksploatowane podziemnie i z uwagi na uciążliwość dla środowiska zostały zakwalifikowane jako konfliktowe. W części kopalni „Polkowice - Sieroszowice” położonej w granicach gminy, nie ma szybów eksploatacyjnych. Obszar objęty jest terenem górniczym, ustanowionym przez Ministra Środowiska decyzją nr DG/wk/AG/487-2350/2005 z dn. 1 kwietnia 2005 r.

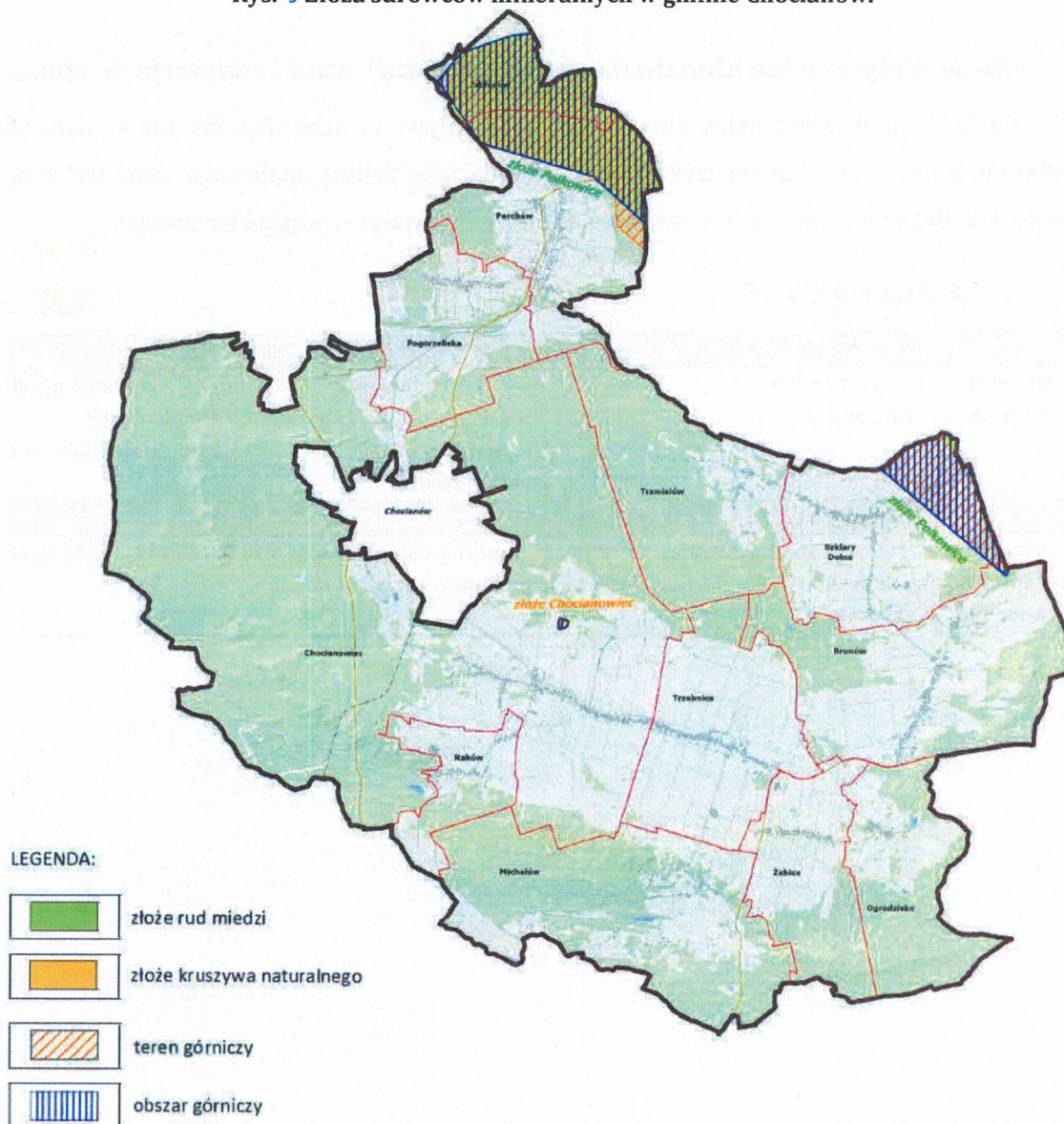
2.7.3. Wpływ zmian klimatu na górnictwo, wrażliwość i adaptacja do zmian

W krótkim okresie zmiany klimatu nie mają wpływu na stan złóż. Zmiany klimatyczne i związane z nimi ograniczenia wykorzystania węgla jako paliwa opałowego, stanowić mogą jedynie dodatkowe elementy przemawiające za niewydobywaniem węgla brunatnego.

2.7.4. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak terenów osuwiskowych, - występowanie surowców.	- występowanie terenów wymagających rekultywacji (po zakończeniu eksploatacji), - występowanie złóż kruszyw na obszarach chronionych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych w kierunku rolnym, leśnym, wodnym lub rekreacyjnym.	- mechanizmy gospodarki rynkowej dyktujące poziom wydobycia kopalin.

Rys. 9 Złoże surowców mineralnych w gminie Chocianów.

Źródło: Plan urządzeniowo-rolny gminy Chocianów, s. 13.

2.7.5. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zasobów geologicznych

Na obszarze gminy znajdują się nieużytki ewidencyjne, stanowiące m.in. pozostałości po niewielkich wyrobiskach. Część z nich jest porośnięta samosiewem drzew i krzewów, stąd naturalne rozwiązanie stanowi ich rekultywacja w kierunku leśnym. Podmiot prowadzący czy podejmujący eksploatację złóż kopaliny musi podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych. Organy koncesyjne zaś, dostrzegając ewentualne zagrożenie dla wód podziemnych, powinny wnosić uwagi i zastrzeżenia do treści projektu robót geologicznych przy rozpatrywaniu wniosków o koncesje na poszukiwanie lub rozpoznanie złoża.

2.8. GLEBY

2.8.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi, zgodnie z art. 109 ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i>	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Powiat Polkowicki)
Prowadzenie okresowych badań poziomu skażenia gleb i roślin, zgodnie z art. 18 ustawy o <i>ochronie gruntów rolnych i leśnych</i>	W 2013 r. Powiat Polkowicki przeprowadził badanie pn. „ <i>Badania gleb i płodów rolnych, zlokalizowanych na obszarze powiatu polkowickiego, obejmujące badania monitoringowe skażenia gleb na obszarach użytkowanych rolniczo położonych na terenie oddziaływania obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych żelazny most w granicach powiatu polkowickiego</i> ”.
Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów	Podjęta została uchwała Rady Powiatu w sprawie przekazania środków na scalanie gruntów w Brunowie i części wsi Żabice. W grudniu 2019 r. odbyło się spotkanie, na którym odczytano postanowienie o wszczęciu postępowania scaleniowego. Cały proces (realizowany w ramach PROW 2014-2020) obejmie ok. 1 tys. ha gruntów rolnych i leśnych, a łączna kwota przeznaczona na ten cel to ok. 10 mln zł, z czego ponad 7mln zł na tzw. zagospodarowanie poscaleniowe. W 2013 r. została wydana decyzja Starosty Polkowickiego o przystąpieniu do scalania gruntów we wsi Szklary Dolne. Obejmowało ono scalanie gruntów (na obszarze 1263,4699 ha), zagospodarowanie poscaleniowe w formie przebudowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz zabudowań gospodarczych wraz z odwodnieniem pasa drogowego, a także realizację planu zadrzewień (przebudowa prawie 7,5 km dróg). Koszt całości zadania to 7 776 715,10 zł (dofinansowanie PROW 2007-2013).
Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	Rozkład wysokości wpłat w poszczególnych latach przedstawia się następująco: - w 2016 r. – 11 485,12 zł, - w 2015 r. – 10 060,86 zł, - w 2014 r. – 6 319,53 zł.

2.8.2. Ocena stanu aktualnego

2.8.2.1. Użytkowanie terenu

Na terenie gminy Chocianów przeważają gleby bielcowe i pseudobielcowe, które przede wszystkim występują pod lasami. Znajdują się jednak także na użytkach rolnych (łącznie ok. 4 tys. ha), zajmując prawie połowę wszystkich gleb. Największe ich skupisko przypada na okolice miejscowości Chocianowiec, Raków, Trzebnice i Żabice. Z kolei w pobliżu Chocianowca, Michałowa, Pogorzelsk i Szklar Dolnych dominują gleby murszowe mineralne i murszowate. Obejmują one tereny płaskie i podmokłe, przeznaczone pod użytki zielone. Prawie 1/5 powierzchni gminy zajmują gleby brunatne właściwe, wyługowane i kwaśne. Są to przede wszystkim grunty orne z różnymi uprawami. Niecałe 10% powierzchni gminy to czarne ziemie właściwe i zdegradowane, przy czym przeważa ta druga grupa. Największe ich skupisko

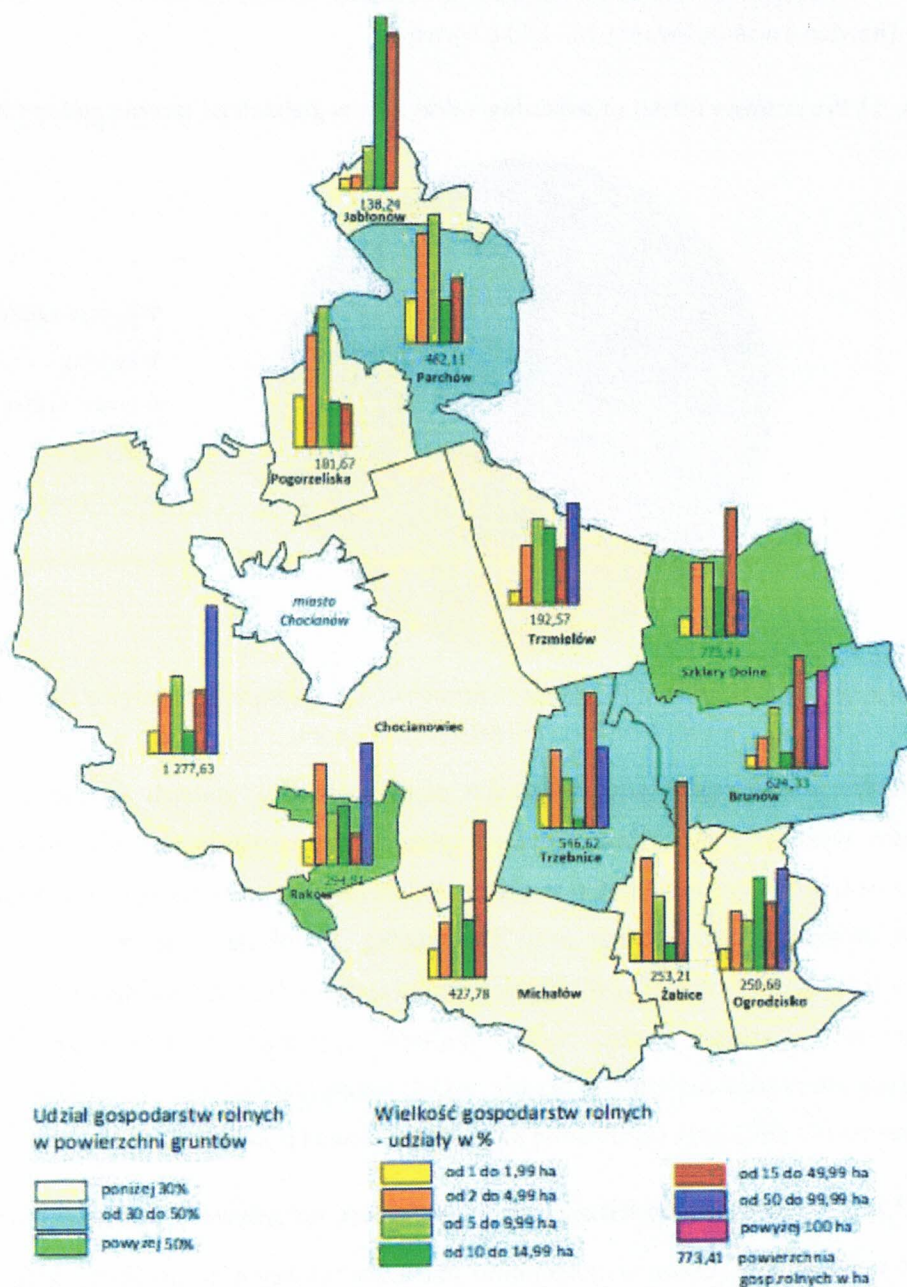
znajduje się w Brunowie i Trzebnicach. Niecałe 5% zajmują gleby madowe i mady glejowe, w większości funkcjonujące jako trwałe użytki zielone. W zagłębieniach i dolinach występują z kolei gleby torfowe i mułowo-torfowe (ok. 2% całości gleb). Zajmują je użytki zielone.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne, stanowiące 58,2% użytków i zajmujące powierzchnię 5115,71 ha. Największa ich część występuje w Chocianowcu (994,13 ha, tj. 19,4% całości). We wszystkich miejscowościach, poza Ogrodziskiem, występują sady o łącznej powierzchni 24,56 ha. Łąki obejmują teren 2406,58 ha, czyli 27,4% całości, w tym największa ich powierzchnia występuje w Chocianowcu. Niecałe 700 ha użytków rolnych zajmują pastwiska (7,9%), które również dominują w Chocianowcu. Około 550 ha (6,3% powierzchni użytków) zajmują grunty rolne zabudowane (zabudowa zagrodowa), grunty pod stawami hodowlanymi, grunty pod rowami melioracyjnymi oraz zadrzewienia i zakrzewienia na gruntach rolnych.

Według gleboznawczej klasyfikacji gruntów ornych, największą część gminy zajmują gleby średnie i słabe. Gleby o najwyższej jakości (R IIIa i IIIb) występują punktowo, przede wszystkim w Chocianowcu, Parchowie i Trzebnicach. Najbardziej rozpowszechnione grunty z glebami typu R IVa i R IVb, zajmują zwarte obszary w Chocianowcu, Rakowie, Trzebnicach i Żabicach.

W gminie funkcjonuje 809 gospodarstw rolnych, a średnia wielkość jednego to 6,73 ha. Najwięcej gospodarstw znajduje się w Chocianowie (165), najmniej w Jabłonowie (14). Najwięcej najmniejszych gospodarstw rolnych (do 2 ha powierzchni), nie stanowiących podstawowego źródła utrzymania, stwierdzono w Chocianowcu i Parchowie. Największe gospodarstwo, o powierzchni 153,2 ha, zlokalizowane jest w Brunowie.

Rys. 10 Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w gminie Chocianów.

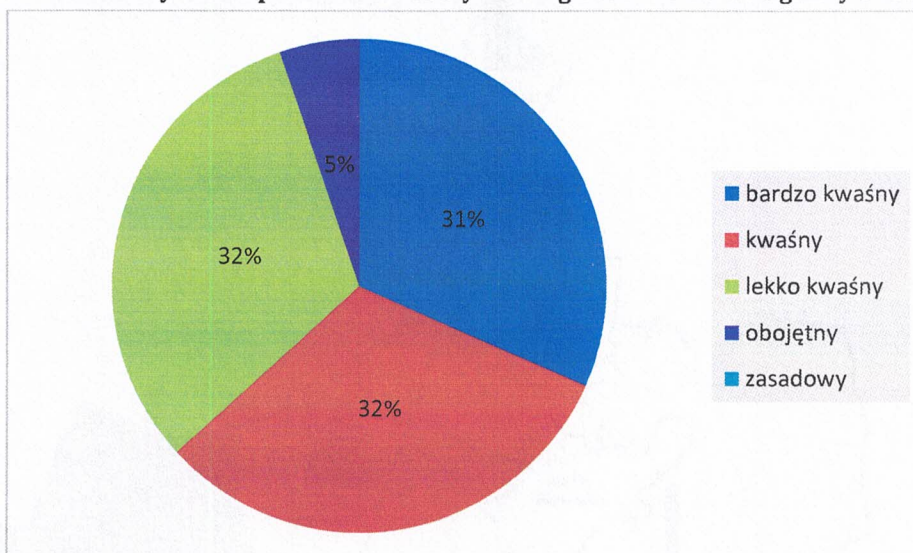
Źródło: Plan urzędniowo-rolny gminy Chocianów, s. 76.

2.8.2.2 Monitoring rolnictwa

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu nie przeprowadzał kontroli gleb na terenie gminy Chocianów. Analizy w tym zakresie przeprowadzone zostały na zlecenie Powiatu Polkowickiego i wykazały, że w gminie dominują gleby o odczynie kwaśnym, cechujące się niekorzystnymi warunkami do uprawy roślin. W przypadku gleb kwaśnych, zawierających jednocześnie metale, może dochodzić do „aktywizacji” tych pierwiastków, a w konsekwencji do zwiększenia toksyczności produkcji roślinnej. Prawie 95% gleb w gminie ma odczyn kwaśny,

pozostałe obojętne. Dla całego powiatu wyniki są nieco bardziej korzystne - 82% gleb ma odczyn kwaśny (bardzo kwaśny, kwaśny lub lekko kwaśny).

Rys. 11 Procentowy udział przedziałów odczynów w glebach na terenie gminy Chocianów.

Źródło: KONTROLNE BADANIA SKAŻENIA GLEB METALAMI CIĘŻKIMI I SIARKĄ NA TERENIE POWIATU POLKOWICKIEGO, s. 23.

Badania zawartości poszczególnych pierwiastków w glebach wykazały, że w gminie Chocianów występuje duża ilość ołowiu i tylko w gminie Grębocice zdiagnozowano jeszcze wyższą zawartość tego pierwiastka w glebie. Należy jednak podkreślić, że o przekroczeniu jego poziomu można mówić dopiero przy 100 mg/kg. Podobnie w gminie stwierdzono jeden z wyższych (spośród badanych próbek) poziomów cynku – 41,2 mg/kg, przy czym nie stanowi o przekroczeniu, o którym można mówić dopiero przy stężeniu 300 mg/kg. W przypadku pozostałych pierwiastków (miedź, kadm, nikiel, arsen, siarka) nie stwierdzono przekroczeń, a ich stężenia nie odbiegały od średniej dla województwa i powiatu.

2.8.3 Wpływ zmian klimatu na rolnictwo, wrażliwość i adaptacja do zmian

Rolnictwo jest sektorem gospodarki bardzo wrażliwym na problemy związane z suszą. W związku z ociepleniem klimatu, warunki pogodowe są bardziej korzystne dla roślin ciepłolubnych, jak kukurydza czy soja. Jednocześnie w związku z pojawiającą się koniecznością dodatkowego nawadniania upraw, rosną koszty działalności rolniczej. Poza okresami suszy coraz częstsze są gwałtowne zjawiska pogodowe (burze, ulewne deszcze, grad, wichury), które mogą przyczyniać się do niszczenia upraw. Wydłużanie wzrostu termicznego pozwala na ekspansję upraw sezonowych coraz dalej na północ Europy – na południu Polski można już np. uprawiać winorośl do produkcji win gronowych. Dłuższy okres wegetacji pozwoli wprowadzić nowe gatunki roślin, które dotychczas nie mogły być uprawiane ze względu na zbyt niskie temperatury

lub zbyt krótki dla nich sezon wegetacyjny. Jednocześnie grozi to rozprzestrzenianiem się nowych gatunków chwastów lub szkodników.

2.8.4 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- nieskażone gleby, - brak zidentyfikowanych zagrożeń dla stanu gleb.	- duże zakwaszenie gleb, - brak regularnych badań prowadzonych przez państwowy monitoring, - duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- restrykcyjne normy dla przemysłu, zmniejszające zagrożenie skażeniem gleb, - rosnąca świadomość ekologiczna rolników, - możliwość dokształcania się rolników w zakresie prowadzenia gospodarstw rolnych.	- gwałtowne zjawiska pogodowe, jak susze, gradobicia, - nieregularne opady, - antropopresja.

2.8.5 Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony gleb

Zgodnie ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chocianów*, zabudowa zagrodowa oraz obiekty i urządzenia produkcji rolniczej są dopuszczalne na obszarach dotychczas przez nie zajmowanych lub w przypadkach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jako główne działania ukierunkowane na ochronę środowiska w kontekście gleb wskazano ich rolnicze zagospodarowanie w sposób odpowiadający walorom przyrodniczym oraz likwidację „dzikich” wysypisk śmieci. *Program ochrony środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2019-2022* zakłada ochronę gleb przed degradacją oraz rekultywację terenów zdegradowanych i zdewastowanych.

2.9. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

2.9.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Oczyszczanie miasta i wsi	Od 2012 r. na porządkowanie, odśnieżanie, oczyszczanie, oznakowanie dróg i ulic oraz remonty dróg gminnych wydano następujące kwoty: 2012 r. - 298 873,63 zł (w tym dotacja podmiotowa 293 230,00 zł), 2013 r. - 381 300,61 zł (dotacja: 344 230,00 zł), 2014 r. - 381 020,52 zł (dotacja: 374 700,00 zł), 2015 r. - 403 043,05 zł (dotacja: 409 700,00 zł), 2016 r. - 447 438,04 zł (dotacja: 339 800,00 zł), 2017 r. - 513 932,56 zł (dotacja: 400 000,00 zł), 2018 r. - 501 397,50 zł (dotacja: 500 000,00 zł), 2019 r. - 592 767,91 zł (dotacja: 489 000,00 zł).
Organizowanie akcji „Sprzątanie świata”	Organizowana każdego roku, koszt to 4 tys. zł.

Badanie monitoringowe składowisk odpadów komunalnych	Koszt – ok. 10 tys. zł.
Likwidacja dzikich wysypisk	Zadanie realizowane na bieżąco.
Zwrot wydatków poniesionych przez osoby fizyczne na likwidację wyrobów i odpadów zawierających azbest, na zasadach określonych w Programie usuwania azbestu	2014 r.: w ramach dofinansowania z WFOŚiGW usunięto 6,56 Mg z 3 działek (2 w Chocianowie, 1 w Trzebnicach). Koszt całkowity 5 641,60 zł, w tym dotacja 4 460,80 zł. 2015 r.: w ramach dofinansowania z WFOŚiGW usunięto 216,24 Mg wyrobów zawierających azbest z 9 działek (2 w Chocianowie, 3 w Trzebnicach, 1 w Parchowie oraz znaczne ilości z działek w Brunowie i Żabicach). Koszt całkowity 109 208,43 zł, w tym dotacja 92 827,16 zł. 2016 r.: w ramach dofinansowania z WFOŚiGW usunięto 17 Mg wyrobów zawierających azbest z 17 działek (4 w Chocianowie, po 4 w Trzebnicach i Parchowie, 2 w Chocianowcu oraz po 1 w Michałowie, Szklarach Dolnych i Jabłonowie). Koszt całkowity 9 201,57 zł, w tym dotacja 7 821,33 zł. 2017 r.: w ramach dofinansowania z WFOŚiGW usunięto 22,035 Mg z 14 działek (po 4 w Chocianowie i Parchowie, 3 w Szklarach Dolnych, po 1 w Chocianowcu, Trzebnicach i Trzmielowie). Koszt całkowity 8 945,43 zł, w tym dotacja 7 603,61 zł.

2.9.2. Ocena stanu aktualnego

Zgodnie z *Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022* gmina Chocianów wchodzi w skład tzw. Regionu Północnego. Łączna liczba mieszkańców przekraczała 416,5 tys. w 25 gminach. Bezpośrednio na terenie gminy nie funkcjonuje ani nie został przewidziany do budowy RIPOK.

Gminy mają obowiązek tworzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przy czym istnieje możliwość tworzenia PSZOK-ów wspólnych dla kilku gmin. W gminie Polkowice PSZOK Związku Gmin Zagłębia Miedziowego został utworzony na potrzeby gmin Chocianów, Gaworzyce, Grębocice, Jerzmanowa, Pęcław, Polkowice, Przemków i Radwanice. Pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów ustawione są w ogólnodostępnych miejscach, głównie przy drogach i placach wszystkich miejscowości.

Na terenie gminy istnieje nieczynne już gminne składowisko odpadów w Chocianowcu na działkach 108/3 i 108/4, obręb Chocianowiec. Decyzja o zamknięciu składowiska została wydana 30 listopada 2006 r. (Decyzja Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28.09.2007 r. znak: SR.IV.6621-3/1JB/07 ze zmianą wyrażającą zgodę). Działania związane z rekultywacją terenu składowiska prowadzone były przez Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o. Koszt inwestycji to 568 950,05 zł, przy czym Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją nr O 189/2018 z dnia 24.08.2018 r. znak: DOWS.V.7244.19.2018.EW zezwolił na przetwarzanie podczas rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Na terenie gminy znajdują się 22 nielegalne wysypiska śmieci, wśród których dominują obniżenia terenowe w szczególności na obszarach poeksploatacyjnych bądź zakrzewienia wzdłuż

dróg. Śmieci są również podrzucane do lasów. Największą powierzchnię mają nielegalne wysypiska w Brunowie, Ogrodzisku i Trzebnicach.

W gminie Chocianów zinwentaryzowano 1 076 472 kg azbestu, w tym 803 370 (74,6%) u osób fizycznych⁶. Gmina pozyskiwała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu: w 2015 r. kwotę 162 963,43 zł (usunięto ok. 216 ton azbestu), a w 2018 r. - 10 776 zł. Gmina posiada uchwalony *Program usuwania azbestu z terenu Gminy Chocianów na lata 2013-2032*.

2.9.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- realizowany program usuwania wyrobów zawierających azbest, - korzystanie z PSZOK-u we współpracy z innymi gminami, - duża liczba pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	- spalanie odpadów w gospodarstwach domowych, - dzikie składowiska odpadów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- budowa oraz rozbudowa istniejących instalacji do unieszkodliwiania odpadów, - rosnąca świadomość społeczna, trend zero waste itp., sprzyjające zmniejszeniu ilości odpadów.	- wzrost kosztów odbioru odpadów przyczyniający się do nielegalnego składowania śmieci na „dzikich” wysypiskach, - niestabilny system gospodarki odpadami - szybko zmieniające się przepisy, brak przepisów wykonawczych, - zagrożenie zanieczyszczeniem gleb ze względu na dzikie wysypiska odpadów

2.9.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarowania odpadami

W celu strategicznym nr 1 „Dokończyć przejście w XXI wiek – modernizacja infrastruktury technicznej” *Strategii rozwoju gminy Chocianów* zapisano konieczność uporządkowania gospodarki odpadami. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu była poprawa poziomu segregowania odpadów w gospodarstwach domowych. Powiat polkowicki z kolei uznaje za niezbędne zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling. Efektem tych działań ma być minimalizacja ilości składowanych odpadów oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest.

⁶ Dane za Bazą Azbestową <https://bazaazbestowa.gov.pl>.

2.10. ZASOBY PRZYRODNICZE I OCHRONA LASÓW

2.10.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

	Podjęte działania
Wzrost konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej	Nadleśnictwo Chocianów stworzyło szlak żółty zabytków przebiegający głównie przez tereny leśne Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Chocianowskie, szlak niebieski na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego (lasy i wydmy) między Przemkowem, Gromadką i Chocianowem oraz szlak czerwony Lasy Chocianowskie biegnący przez Równinę Szprotawską i Wysoczyznę Chocianowską. Istnieje także szlak rowerowy wokół Chocianowa o długości ok. 30 km. W 2017 r. Stowarzyszenie Nasz Parchów rozpoczęło działania na rzecz utworzenia wioski tematycznej „Wioska nietoperzy”. Obejmuje ona m.in. pogadanki edukacyjne, warsztaty artystyczne i kulinarne, gry terenowe, galerię i ścieżkę edukacyjną.
Rewitalizacja starej części Miasta Chocianów, II etap. Zwiększenie atrakcyjności miasta dla działań o charakterze gospodarczo-społecznym poprzez działania w obszarze renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym	W latach 2011-2012 wykonano rewitalizację 13 wielorodzinnych domów mieszkalnych w Chocianowie. Wartość projektu to 1 011 507,14 zł, w tym dofinansowanie w ramach RPO WD 2007-2013 – 696 184,40 zł. Liczba osób mieszkających na tym terenie – 363. W 2019 r. gmina opracowała Lokalny Program Rewitalizacji, który został wpisany do Wykazu pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.
Wykonanie projektu budowy świetlicy wiejskiej w Michałowie oraz uruchomienie procedury uzyskania pozwolenia na budowę (fundusz sołecki)	Zadanie zostało zrealizowane – koszt dokumentacji przygotowanej w latach 2012-2014 wyniósł 20 982,57 zł. Świetlica została wybudowana na ogrodzonym terenie w pobliżu lasu. Jest to obiekt z drewnianych bali. Obok znajduje się miejsce do grillowania.
Remont i modernizacja Wiejskiego Ośrodka Kultury w Trzebnicach, etap II	Zrealizowany w latach 2011-2012 – koszt to 573 207,66 zł, w tym 229 493,00 zł w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W 2013 r. zakończono remont obejmujący m.in. wymianę izolacji fundamentów, podłogi, roboty murowe, wykonanie schodów, wymianę stolarki zewnętrznej, okiennej i drzwiowej, ocieplenie ścian budynku, remont elewacji, wykończenie zewnętrzne budynku, budowę chodników, parkingu oraz podestu wejściowego. Dodatkowo w Ośrodku wykonano m.in. instalację wodno-kanalizacyjną, wyposażenie sanitarne, instalację gazową, centralnego ogrzewania.
Utrzymanie zieleni w mieście i gminie	Zadanie realizowane na bieżąco – poniesione koszty: 2012 r. - 370 535,07 zł (w tym dotacja przedmiotowa: 357 495,00 zł), 2013 r. - 405 431,29 zł (dotacja: 376 134,00 zł), 2014 r. - 455 121,09 zł (dotacja: 427 500,00 zł), 2015 r. - 521 739,47 zł (dotacja: 522 300,00 zł), 2016 r. - 667 493,80 zł (dotacja: 532 100,00 zł), 2017 r. - 556 642,31 zł (dotacja: 522 000,00 zł), 2018 r. - 548 846,53 zł (dotacja: 522 000,00 zł), 2019 r. - 499 916,75 zł (dotacja: 366 000,00 zł).

Ścieżka przyrodniczo edukacyjna przy Gimnazjum im. Odkrywców Polskiej Miedzi oraz na terenie Parku Miejskiego w Chocianowie	Zadanie zrealizowane – wartość projektu to 427 679,00 zł, w tym dofinansowanie RPO WD 2007-2013 w wysokości 327 586,60 zł (działanie Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna).
Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej dla Miasta i Gminy Chocianów wraz z dostosowaniem zaleceń i wskazówek ochronnych do obowiązujących aktów prawnych	Nie zrealizowane
Sporządzanie planów zalesiania gruntów rolnych	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Chocianów)
Wydawanie decyzji w sprawie dotacji z budżetu państwa na zalesienia gruntów	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa)
Zalesianie gruntów porolnych i nieprzydatnych rolniczo	
Przebudowa lasów w kierunku zgodnym z siedliskiem	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Chocianów)
Umacnianie ochronnych funkcji lasów (glebochronnych, wodochronnych)	
Akcje ekologiczne, na przykład: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi” itp.	Corocznie gmina wraz z Powiatem Polkowickim i placówkami oświatowymi uczestniczy w akcji sprzątania świata, koszt to ok. 4 tys. zł.
Konkursy ekologiczne, na przykład: „Moja Zagroda”, „Akcja Odkręcania”, „Zbiórka surowców wtórnych”, „Zbieramy puszki i makulaturę bo taką mamy naturę”, „Powiatowy Konkurs Przyrodniczy”, „Szanuj ziemię”, „Wiosna w Parku”, „Nasz park- nasz dom”, i tym podobne	2019 r.: konkurs „Kolorowy Recykling” organizowany przez Polkowicką Dolinę Recyklingu sp. z o.o.; konkurs „Świat nietoperzy” promujący faunę i florę Przemkowskiego Parku Krajobrazowego; 2018 r.: ogólnopolski konkurs „Najpiękniejszy List dla Ziemi 2018” (SP Parchów). 2017 r.: udział uczniów SP Parchów w finale XII Powiatowego Konkursu Przyrodniczego „Jestem miłośnikiem przyrody”; konkurs na „Ekologiczną ozdobę wielkanocną”, wykonaną z surowców wtórnych; konkurs „Szkolny kącik odpadowy”;
Działania informacyjno-edukacyjne dla społeczności lokalnej, prowadzone na zebraniach i spotkaniach wiejskich, placówkach edukacyjnych itp.	Brak danych
Aktywna edukacja ekologiczna na terenach obszarów chronionych, obszarów Natura 2000, użytków i ścieżek ekologicznych i innych atrakcyjnych przyrodniczo, turystycznie i rekreacyjnie	Nadleśnictwo Chocianów oferuje bezpłatne zajęcia ekologiczne z zakresu zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrony środowiska z elementami botaniki i zoologii.
Wycieczki ekologiczne dla młodzieży w ramach „Lekcji w przyrodzie”	2016 r. – lekcja przyrody w terenie dla uczniów klasy IV SP Parchów
Pogadanki i warsztaty z uczniami szkół na tematy proekologiczne	2019 r.: udział dzieci z SP w Parchowie w spektaklu „Ala na tropach recyklingu”, warsztaty ekologiczne dla uczniów klas 1-3 SP Parchów „Eko, Eko, Eko, ekosegregacja” Fundacji Recal oraz Centrum Edukacyjnego Ekolandia.edu; akcja sprzątania świata. 2018 r.: akcja sprzątania świata; warsztaty „Segregacja odpadów od najmłodszych lat”. 2017 r.: akcja sprzątania świata; zajęcia w ramach projektu „Parchów - wioska nietoperza! Nawet małe dziecko wie, jak nietoperze chroni się!”; warsztaty ekologiczne dla kl. III pt. „Związku rady, jak segregować odpady”. 2016 r.: warsztaty ekologiczne dla klas I-III SP Parchów; akcja sprzątania świata

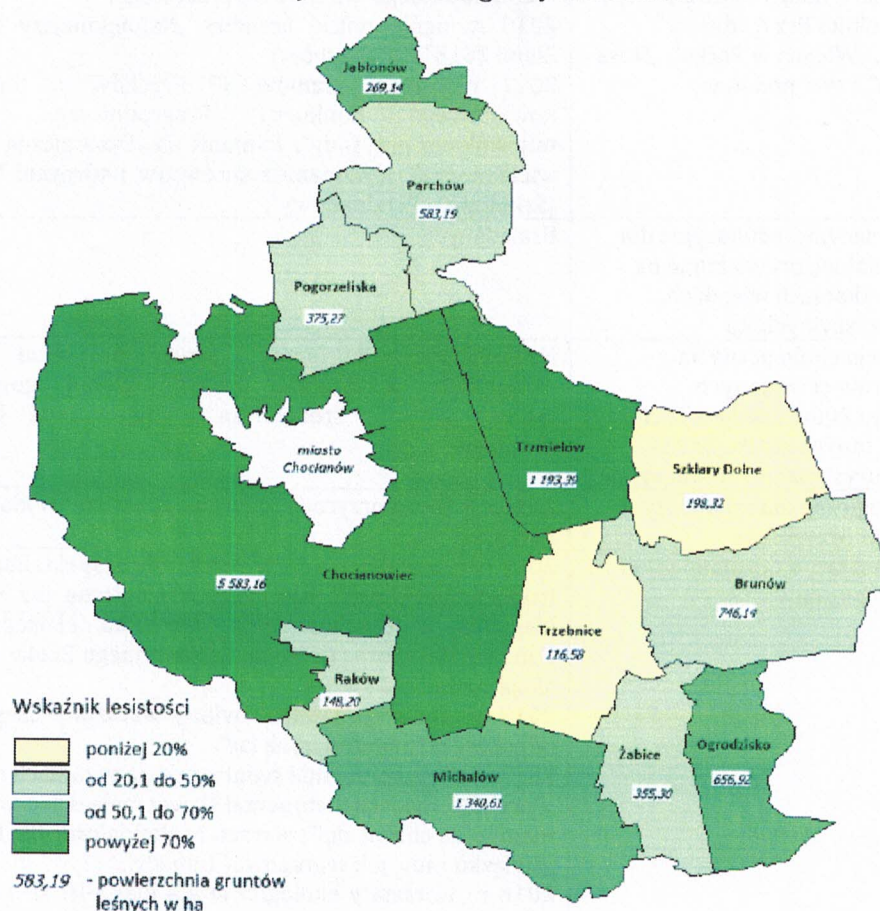
Aktywna promocja powiatowego i gminnych Programów Ochrony Środowiska oraz Planów Gospodarki Odpadami wśród lokalnej społeczności na terenie powiatu	Nie zrealizowane
---	------------------

2.10.2. Ocena stanu aktualnego

Obszar gminy Chocianów należy do prowincji Niżowo - Wyżynnej, dział Bałtycki, poddział Pas Kotlin Podgórskich, kraina Kotlina Śląska, okręg Nizina Śląsko - Łużycka, podokręg Równina Szprotawska.

Lasy i tereny leśne zajmują powierzchnię 11 566,22 ha, czyli 54,4% terenu całej gminy. Obejmują zwarte powierzchnie gruntów na wschód i na zachód od Chocianowa oraz na południu gminy. Najwyższy wskaźnik lesistości (powyżej 70%) występuje w Chocianowcu i Trzmielowie, nieco niższy (około 60%) w Ogrodzisku, Michałowie i Jabłonowie. Najmniej zalesionymi obrębami są Trzebnice i Szklary Dolne. Dominują bory z sosną zwyczajną oraz brzozą brodawkowatą. W dolinach cieków występują bory wilgotne, również z przewagą sosny, której towarzyszą brzozy omszone, dęby szypułkowe i jesiony wyniosłe. Małe fragmenty lasów liściastych (m.in. łągi olszowe i jesionowe) występują wzdłuż cieków i w pobliżu zbiorników wodnych.

Rys. 12 Lesistość gminy Chocianów.

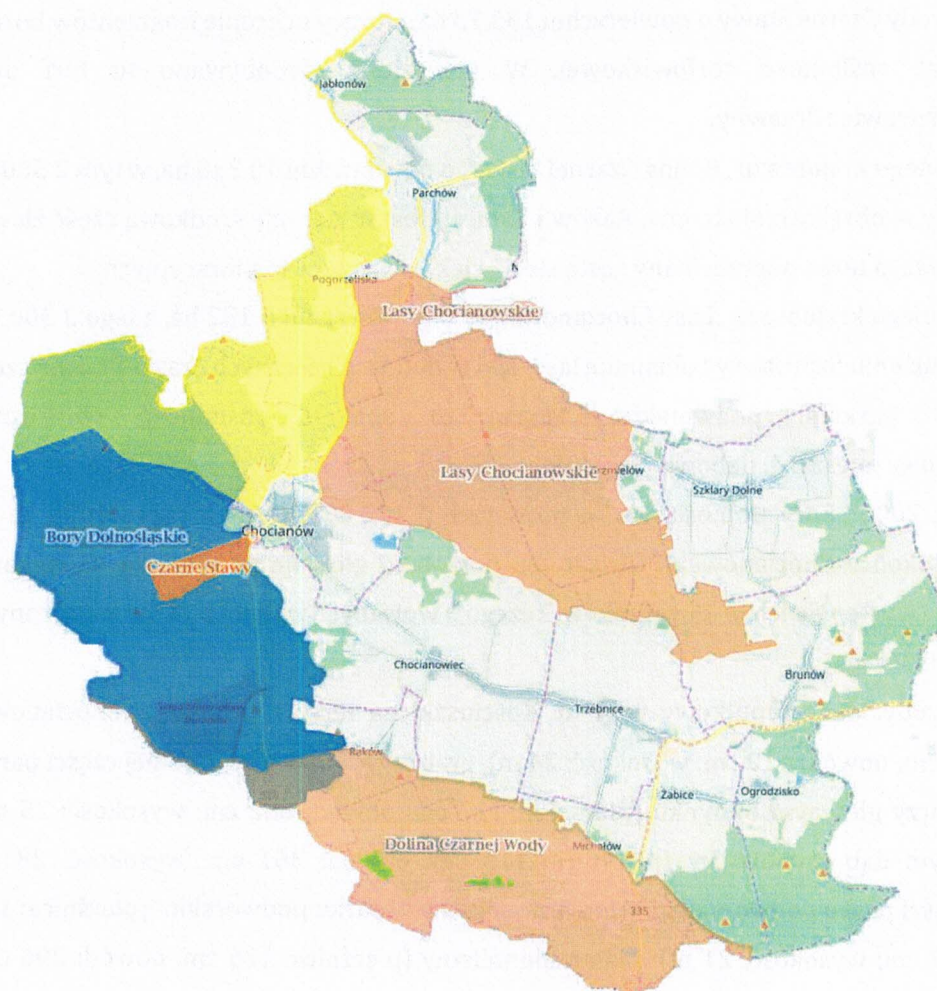

Źródło: Plan urzędniowo-rolny gminy Chocianów, s. 26.

Na terenie gminy występują następujące formy przyrody (rys. 14):

- rezerwat przyrody Czarne Stawy o powierzchni 133,76 ha, służący ochronie fragmentów borów bagiennych oraz roślinności torfowiskowej. W przeszłości wydobywano tu torf oraz eksploatowano surowiec drzewny;
- obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” o powierzchni 10 330 ha, w tym 2 500 ha na terenie gminy w obrębach Michałów, Raków i Żabice. Obszar zajmuje środkową część zlewni Czarnej Wody, jest to teren poprzecinany gęstą siecią cieków i rowów melioracyjnych;
- obszar chronionego krajobrazu „Lasy Chocianowskie” o powierzchni 5 132 ha, z tego 3 300 ha. Teren leży w obniżeniu Szprotawy i obejmuje lasy, łąki w dolinach rzecznych oraz północną część Chocianowa z parkiem podworskim. Można tu spotkać roślinność szuwarową i torfowiskową, lasy mieszane, dębowe i łęgowe;
- obszar Natura 2000 „Bory Dolnośląskie” o powierzchni 172 093,39 ha, z czego 4000 ha na terenie gminy (okolice Chocianowca). Obszar ten powołano głównie ze względu na ciekawe gatunki ptaków – występuje ich tu 19 gatunków, z czego 9 wpisanych na listę ptaków zagrożonych (polska czerwona księga);
- pomniki przyrody: dąb szypułkowy przy ul. Kościuszki na terenie tartaku w Chocianowie (pierśnica: 131 cm; obwód: 412 cm; wysokość: 24 m), grab zwyczajny w zachodniej części parku podworskiego przy głównym budynku (pierśnica: 217 cm; obwód: 682 cm; wysokość: 25 m); 2 drzewa, w tym dąb szypułkowy (pierśnica: 115 cm; obwód: 361 cm; wysokość: 28 m) w centralnej części parku podworskiego; klon jesionolistny w parku podworskim (pierśnica: 136 cm; obwód: 427 cm; wysokość: 21 m); platan klonolistny (pierśnica: 126 cm; obwód: 396 cm; wysokość: 24 m) w parku podworskim, naprzeciwko posesji nr 28; 2 platany klonolistne (pierwszy - pierśnica: 193 cm; obwód: 606 cm; wysokość: 30 m; drugi - pierśnica: 192 cm; obwód: 603 cm; wysokość: 28 m) po dwóch stronach ruin pałacu w Parchowie; dąb szypułkowy (pierśnica: 131 cm; obwód: 412 cm; wysokość: 27m) w centralnym miejscu parku podworskiego w Chocianowie;
- użytek ekologiczny Torfowisko Zamienice o powierzchni 16,16 ha na obszarze Wzniesień Chocianowskich graniczących z doliną Czarnej Wody. Użytek pełni rolę małej retencji wodnej, służy ochronie najrzadszych w Polsce torfowisk przejściowych oraz stanowi miejsce występowania niezwykle rzadkiej mieszanki rosiczki pośredniej i okrągłolistnej;
- użytek ekologiczny Torfowisko Kąty o powierzchni 17,78 ha, leżący na skraju Wzniesień Chocianowskich, również na granicy z doliną Czarnej Wody. Użytek pełni rolę małej retencji wodnej na terenie porośniętym głównie przez suche bory sosnowe, służy ochronie motyla telejusa.

Rys. 13 Obszary chronione w gminie Chocianów.

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>.

2.10.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wysoka lesistość gminy, - duża powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo, typowych tylko dla tego rejonu.	- wypalanie traw stanowiące zagrożenie dla okolicznych lasów oraz zwierząt żyjących na łąkach, - zaśmiecanie lasów, - kradzież drewna z lasów, - kłusownictwo, - choroby i szkodniki w lasach.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- poprawa stanu środowiska, w szczególności jakości powietrza, - rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa, - rosnąca popularność turystyki jednodniowej, weekendowej, która może przyczynić się do wzrostu liczby odwiedzin na obszarach cennych przyrodniczo w gminie, - nowe nasadzenia.	- napływ obcych gatunków fauny i flory, - zarastanie niewielkich zbiorników wodnych (oczek wodnych), które stanowią miejsce bytowania i rozmnażania dla płazów i gadów, - zagrożenia klimatyczne (susze, silne wiatry), - nadmierna wycinka drzew.

2.10.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony przyrody i lasu

Cele i zadania środowiskowe są realizowane przez szereg podmiotów – nie tylko samorządy, ale również wyspecjalizowane jednostki typu Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska czy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Wzrost zainteresowania turystyką pieszą czy rowerową w postaci wyjazdów jednodniowych bądź weekendowych powoduje zwiększoną presję na tereny cenne przyrodniczo. Popularyzacji turystyki lokalnej czy regionalnej musi więc służyć edukacja oraz jak najlepsze oznakowanie szlaków turystycznych w celu zabezpieczenia terenów chronionych.

2.11. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

2.11.1. Efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Planowane działania	Podjęte działania
Szkolenia bezrobotnych i wspieranie powstawania drobnej przedsiębiorczości	2012 r. – rozpoczęcie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocianowie realizacji projektu „Dziś aktywność – jutro niezależność” (PO KL). Do udziału zakwalifikowano 8 osób bezrobotnych w wieku aktywności zawodowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Poprzez udział w warsztatach, kursach i szkoleniach uczestnicy zdobywali nowe kwalifikacje. Projekt kontynuowano w 2013 i 2014 r. 2014 r. – projekt „Pomysł na siebie” Ochotniczego Hufca Pracy. Celem jest zapewnienie osobom w wieku 15-24 lata, niezatrudnionym i nie uczącym się, otrzymania oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu. Udział mogło wziąć 10 uczniów. Realizowano kursy zawodowe, szkolenia (np. komputerowe), wsparcie pedagogiczno-psychologiczne, poradnictwo zawodowe i nauka aktywnego poszukiwania pracy. 2016 r. – projekt Fundacji Eudajmonia „Usługi asystenckie skuteczną formą wspierania aktywizacji osób z niepełnosprawnościami realizowany m.in. w powiecie polkowickim. Od 2016 r. projekt aktywizacji zawodowej „Miedziowy” firmy EWAL Ewelina Korczak – kierowany do bezrobotnych kobiet między 15 a 24 r.ż. z powiatu polkowickiego i lubińskiego, nie pracujących i nie uczących się, obejmujący szkolenia, indywidualne poradnictwo zawodowe, pokrycie kosztów założenia firmy. 2017 r. – projekt Międzynarodowego Centrum Doskonalenia Kadr sp. z o.o. „Nie poddawaj się i pracuj”. Zakładał indywidualne plany działania dla beneficjentów, poradnictwo i szkolenia zawodowe, 3-miesięczne staże zawodowe oraz pośrednictwo pracy. 2019-2020 - projekt firmy Kontraktor sp. z o.o. „Bądź aktywny po 50-tce” – dla osób bezrobotnych. Oferowano zatrudnienie subsydiowane oraz zwrot kosztów dojazdu, certyfikowane szkolenia zawodowe, stypendia szkoleniowe, indywidualne plany działania, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. 2018 r. - projekt firmy Puls Systemy Organizacji Szkoleń Sp. z o.o. „Kierunek dla Ciebie – własna firma” skierowany do 48 osób po 30 r.ż., bezrobotnych, nieprowadzących działalności gospodarczej i w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ramach projektu oferowano spotkania z doradcami zawodowymi, szkolenia dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, dotacje na jej rozwój, dodatkowe wsparcie finansowe do 6 miesięcy po rozpoczęciu działalności.

	2019 r. – projekt Centrum Doradztwa i Szkoleń EUROPROJEKT „Aktywny rodzic z LGOM”. Skierowany do osób opiekujących się dziećmi do lat 3, niepracujących z tego powodu. Beneficjentom oferowano zwrot 90% kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku, klubie dziecięcym lub u opiekuna dziennego oraz opieki sprawowanej przez nianię.
Aktualizacja tras przewozu substancji niebezpiecznych	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Państwowa Straż Pożarna, Policja)
Opracowanie informatora dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą	Brak danych (podmiot odpowiedzialny: Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach)
Modernizacja obiektu remizy w Szklarach Dolnych	Zakres robót obejmował: 1) rozbudowę budynku OSP o klatkę schodową, umywalnię i wiatrołap na parterze oraz biuro na piętrze, przebudowę ścianek działowych w istniejącej części budynku w celu wydzielenia na parterze garażu, a na piętrze toalet i kuchni, 2) wykonanie instalacji kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania, gazowej, klimatyzacji, instalacji i urządzeń elektrycznych, odgromowej. Prace zakończyły się w 2013 r.
Zakup agregatu prądotwórczego na potrzeby OSP Szklary Dolne (fundusz sołecki)	Zrealizowane w 2012 r. – koszt 3 600,00 zł.

2.11.2. Ocena stanu aktualnego

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważne awarie jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzących do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Oprócz tego w przepisach funkcjonuje pojęcie poważnej awarii przemysłowej, czyli poważnej awarii w zakładzie.

Zgodnie z art. 29 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2019 r., poz.1355 z późn. zm.) do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy prowadzenie rejestru zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej zaklasyfikowano firmę MAXAM Polska Sp. z o.o. z Duninowa, która zajmuje się produkcją materiałów wybuchowych. Przygotowała ona plan operacyjno-ratowniczy oraz program zapobiegania awariom, który zatwierdziła Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu. Dokonana analiza zagrożeń wyklucza możliwość objęcia strefami zagrożenia siedlisk ludzkich (najbliższe pojedyncze zabudowania mieszkalne w odległości 2,3 km). Z informacji z Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego wynika, iż maksymalny zasięg strefy zagrożenia od materiałów wybuchowych nie przekracza 1,5 km.

Żadna z firm z terenu gminy nie została zaklasyfikowana jako zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Rys. 14 Lokalizacja zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w powiecie polkowickim i okolicy.

- 11. KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. w Lubinie
Oddział Huta Miedzi "GŁOGÓW"
- 12. MAXAM POLSKA Sp. z o.o.
- 15. KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. Oddział ZWR w Polkowicach
Rejon Polkowice
- 16. KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. Oddział ZWR w Polkowicach
Rejon „Rudna”

Źródło: https://www.wroclaw.pios.gov.pl/pliki/awarie/zdr_2020.jpg.

Na terenie gminy funkcjonują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Chocianowie, Parchowie, Michałowie, Szklarach Dolnych i Trzebnicach. Poza jednostkami z Parchowa i Michałowa, pozostałe są włączone do Krajowej Sieci Ratowniczo-Gaśniczej. Ponadto na terenie powiatu polkowickiego za bezpieczeństwo odpowiada Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Polkowicach oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza.

Do innych zagrożeń na terenie gminy należą:

- pożary lasów,
- pożary miejscowości,
- zagrożenie pożarowe w zakładach przemysłowych,
- sezonowe wypalanie traw,
- zagrożenia drogowe – na drogach wojewódzkich i lokalnych,
- awarie urządzeń i instalacji sieci gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, a także sieci ciepłowniczych i energetycznych,
- katastrofy ekologiczne powstałe na skutek uszkodzeń (zniszczeń) składów różnego typu odpadów, oczyszczalni ścieków, nielegalnych wysypisk itp.,

- wyciek ścieków z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i ich przedostanie się do gleby i wód gruntowych.

2.11.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- działalność OSP na terenie gminy, w tym jednostek włączonych do KSRG, - brak dróg krajowych lub dróg szybkiego ruchu na terenie gminy, - opracowany Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Polkowickiego.	- funkcjonowanie dużego zakładu o zwiększonym ryzyku występowania awarii, - sąsiedztwo oddziału Państwowej Straży Pożarnej w Polkowicach.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rozwój technologiczny pozwalający zminimalizować ryzyko awarii, - modernizacja dróg.	- niskie zagrożenie powodziowe, - nieprzewidywalność zdarzeń pogodowych i hydrologicznych.

2.11.4. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zagrożeń poważnymi awariami

W celu minimalizacji zagrożeń niezbędne jest sprawne funkcjonowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych – gmina powinna je wspierać w zakresie wyposażania oraz szkolenia członków. W przypadku zakładów przemysłowych, w których istnieje możliwość wystąpienia awarii, niezbędna jest ich bieżąca współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej. Pozwoli to na kontrolę przygotowania tego podmiotu do przeciwdziałania oraz ograniczania negatywnych skutków ewentualnych awarii. Niezwykle istotnym zadaniem realizowanym przez samorząd jest kontynuacja działań edukacyjnych społeczeństwa w celu wyrobienia w ludności nawyków prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi. Działania te realizowane są poprzez akcje edukacyjno-szkoleniowe, a dla dzieci poprzez zabawę.

3. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I ICH REALIZACJA

3.1 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY POWIETRZA I KLIMATU

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.1: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza						
Kierunek interwencji 3.1.1:						
Ograniczenie niskiej emisji z obiektów mieszkaniowych i przemysłowych						
„Przebudowa Zespołu Szkół w Chocianowie” – etap 2: termomodernizacja	Powiat Polkowicki	Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	160	100	2020-2022	5 000 000,00 zł Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach programu Środowisko, środki własne Powiatu Polkowickiego
Termomodernizacja oraz wymiana źródła ciepła i modernizacja instalacji grzewczej, zarządzanie energią - SP w Parchowie	Gmina Chocianów	Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	180	120	2021-2022	600 000,00 zł środki własne, środki UE
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Szklarach Dolnych	Gmina Chocianów	Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	180	120	2022-2023	600 000,00 zł środki własne, środki UE
Termomodernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Ratuszowej 15 w Chocianowie	Gmina Chocianów	Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	190	86,83	2019-2021	2 260 920,00 zł środki własne, NFOŚiGW

Montaż instalacji fotowoltaicznych w szkołach podstawowych w Chocianowie, Szklarach Dolnych i Trzebnicach oraz przedszkolach w Chocianowie.	Gmina Chocianów	Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	0	99	2021-2023	820 000,00 zł środki własne, środki UE
Cykl szkoleń i promocji gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Chocianów	Liczba uczestników	0	500	2021-2026	75 000,00 zł środki własne, WFOŚiGW
Kierunek interwencji 3.1.2: Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza w gminie						
Rozbudowa skrzyżowania w ciągu drogi wojewódzkiej nr 331 ul. Głogowska/Parkowa/Trzebnicka/Żeromskiego w m. Chocianów - dokumentacja	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Liczba dokumentacji na przebudowę dróg	0	1	2020-2022	176 382,00 zł budżet Województwa Dolnośląskiego
Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 331 w zakresie budowy chodnika w m. PARCHÓW	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Długość wybudowanych chodników [m]	0	840	2019-2023	535 180,00 zł Gmina Chocianów (50%), budżet Województwa Dolnośląskiego (50%)
Rewitalizacja linii kolejowej Duninów-Chocianów - rewitalizacja linii kolejowej na odcinku od km 6+900 - 10+970	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Długość zrewitalizowanych linii kolejowych [km]	0	4,07	2020-2023	6 000 000,00 zł budżet Województwa Dolnośląskiego
Przebudowa i remont dróg gminnych	Gmina Chocianów	Długość zmodernizowanych dróg [km]	0	100	2020-2027	5 000 000,00 zł środki własne, budżet Województwa Dolnośląskiego, Fundusz Dróg Samorządowych
Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy Chocianów	Gmina Chocianów	Liczba zmodernizowanych	1	1376	2020-2026	2 450 000,00 zł

		punktów świeatnych [szt.]				środki własne, budżet środki UE
Budowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy Chocianów	Gmina Chocianów	Liczba wybudowanych punktów świeatnych [szt.]	0	537	2020-2026	700 000,00 zł środki własne, środki UE
Budowa ścieżki rowerowej trasą nieczynnej kolejki Chocianów-Lubin na odcinku Chocianów-Brunów wraz z infrastrukturą towarzyszącą w zakresie obsługi ruchu w miejscowości Chocianowiec, Trzebnice, Szklary	Gmina Chocianów	Długość wybudowanej ścieżki [km]	0	17	2020-2023	10 000 000 zł środki własne, środki UE
Budowa parkingu typu Park & Ride przy ul. Kolejowej w Chocianowie	Gmina Chocianów	Liczba wybudowanych parkingów [szt.]	0	1	2022-2024	2 000 000 zł środki własne, środki UE, WFOŚiGW
System ładowania pojazdów elektrycznych	Gmina Chocianów	Liczba wybudowanych stacji [szt.]	0	1	2021-2027	200 000 zł środki własne, środki UE
Organizacja transportu zbiorowego niskoemisyjnego	Gmina Chocianów	Liczba zakupionych pojazdów [szt.]	0	3	2020-2027	4 000 000 zł środki własne, środki UE

3.2 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY PRZED POLEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.2: Minimalizacja negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie ludzi oraz środowisko						
Kierunek interwencji 3.2.1:						
Budowa nowoczesnej infrastruktury i utrzymywanie stałego nadzoru nad nią						
Wdrożenie usług SmartCity w Chocianowie	Gmina Chocianów	Liczba hot spotów [szt.], liczba kamer [szt.]	0 0	20 7	2021-2017	800 000 zł środki własne, PPP
Monitoring stanu środowiska w zakresie PEM	Wojewódzki Inspektorat Środowiska we Wrocławiu	Liczba kontroli [szt./rok]	0	1	2020-2027	bd.
Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych na etapie planowania i ustalania lokalizacji	Gmina Chocianów	Liczba zmienionych/nowych mpzp [szt]	0	10	2020-2027	500 000,00 zł środki własne

3.3. CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA WODAMI

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.3: Racjonalne gospodarowanie wodami						
Kierunek interwencji 3.3.1.:						
Zmniejszenie zagrożenia powodziowego						
Szprotawa – modernizacja koryta i wałów, gm. Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Długość przebudowanych koryt rzek [km]	0	48,86	2021-2027	65 200 000,00 zł środki własne, PGW WP
Utrzymanie właściwego stanu urządzeń melioracji podstawowej i szczegółowej (obr. 3 miasta Chocianów)	Gmina Chocianów	Długość wyremontowanych rowów [m]	0	737	2020-2026	40 000,00 zł środki własne, budżet Województwa Dolnośląskiego

3.4 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNOŚCIKOWEJ

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.4 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych						
Kierunek interwencji 3.4.1:						
Poprawa ochrony wód poprzez zmniejszenie emisji ścieków						
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Chocianów. Opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Głogowskiej – III etap	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość wybudowanej sieci [km]	0	764	2019-2021	290 811,11 zł środki własne, środki UE
Modernizacja przepompowni ścieków na terenie miasta Chocianów. Zwiększenie wydajności przepompowni ścieków na terenie miasta Chocianów, możliwość przetłoczenia większej ilości ścieków	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Liczba zmodernizowanych przepompowni ścieków [szt.]	0	1	2021-2027	51 000 zł środki własne
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Kościuszki i Zamkowej w m. Chocianów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo - Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość wybudowanej sieci [km]	0	247	2021-2027	163 517,26 zł środki własne
Kierunek interwencji 3.4.2:						
Zapewnienie dostępu do dobrej jakości wody dla mieszkańców gminy						
Zmiana układu technologicznego uzdatniania wody w Chocianowie, zapewnienie ciągłości dostawy wody przeznaczonej do spożycia przez mieszkańców m. Chocianów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Liczba zmodernizowanych ZUW [szt.]	0	1	2020-2021	1 000 000,00 zł środki własne, WFOŚiGW
Budowa zbiorników wody uzdatnionej dla Zakładu Uzdatniania Wody w Pogorzelskich, zapewnienie ciągłości dostawy wody przeznaczonej do spożycia przez mieszkańców m. Pogorzelska, Parchów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Liczba zbudowanych zbiorników wody uzdatnionej [szt.]	0	1	2020-2021	270 000,00 zł środki własne, WFOŚiGW
Wymiana uszkodzonych i przestarzałych odcinków sieci na terenie miasta i gminy Chocianów, eliminacja wycieków wody i przerw w dostawie wody	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej [m]	bd.	bd.	2020-2027	350 000,00 zł środki własne, WFOŚiGW
Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Pogorzelska i Parchów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0	2000	2021-2027	250 000,00 zł środki własne, WFOŚiGW, budżet

						Województwa Dolnośląskiego
						80 000,00 zł
Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie m. Szklary Dolne i Trzmielów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0	400	2021-2027	środki własne, WFOŚiGW, budżet Województwa Dolnośląskiego
Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie m. Chocianów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	0	600	2021-2027	100 000,00 zł
Opracowanie projektu budowlanego i rozbudowa sieci wodociągowej w m. Michałów	Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne w Chocianowie	Liczba projektów nowej sieci wodociągowej [szt.]	0	1	2021-2027	środki własne, WFOŚiGW, budżet Województwa Dolnośląskiego
						2 000 000,00 zł
						środki własne, WFOŚiGW

3.5 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY GLEB

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel. 3.5 Dbłość o stan gleb i ich przydatność do prowadzenia działalności rolniczej i leśnej						
Kierunek interwencji 3.5.1:						
Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa						
Scalanie gruntów	Gmina Chocianów	Powierzchnia scalonych gruntów [ha]	1234,21	1234,21	2020-2022	zł 12 225 223,45 środki własne, PROW
Kierunek interwencji 3.5.2:						
Rekultywacja terenów						
Likwidacja dzikich wysypisk	Gmina Chocianów	Liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk odpadów [szt.]	3	5	2020-2026	90 000,00 zł środki własne

3.6 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel. 3.6 Zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko						
Kierunek interwencji 3.6.1:						
Podniesienie poziomu recyklingu w gminie						
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Gmina Chocianów	Liczba powstałych PSZOK [szt.]	0	1	2022-2024	2 000 000,00 zł środki własne, POLiŚ

3.7 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.7 Wzmocnienie wartości walorów przyrodniczych						
Kierunek działania 3.7.1:						
Wzrost współpracy społeczności na rzecz ochrony przyrody						
Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa, udostępnianie lasów poprzez utrzymanie i rozwój posiadanej infrastruktury, rozszerzenie bazy do edukacji ekologicznej, partycypacji w inwestycjach wspólnych z samorządami w zakresie rozwoju turystyki na obszarach leśnych i przyleśnych	Nadleśnictwo Chocianów	Liczba akcji społecznych [szt.]	bd.	bd.	2020-2026	100 000,00 zł środki Nadleśnictwa Chocianów, dotacje gmin, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Kierunek działania 3.7.2:						
Rozwój i dbałość o tereny zielone w gminie						
Zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych	Nadleśnictwo Chocianów	Powierzchnia zalesionych terenów [ha]	bd.	257,94 ha	2020-2026	25 000,00 zł środki zewnętrzne
Monitorowanie oraz ograniczanie występowania szkodników owadów w lasach	Nadleśnictwo Chocianów	Liczba działań monitorujących [szt.] Liczba akcji zwalczania szkodników [szt.]	bd.	bd.	2020-2026	25 200,00 zł środki Nadleśnictwa Chocianów, dotacje gmin, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Budowa lub przebudowa dróg leśnych uznanych za drogi pożarowe	Nadleśnictwo Chocianów	Liczba wybudowanych dróg leśnych - pożarowych [km] Liczba przebudowanych dróg [km]	bd.	bd.	2020-2026	400 000,00 zł środki Nadleśnictwa Chocianów, dotacje gmin WFOŚiGW, NFOŚiGW
Realizacja Planów Urządzenia Lasu	Nadleśnictwo Chocianów	Realizacja planu [szt.]	1	1	2020-2026	bez kosztowe, w ramach zadań własnych

								środki Nadleśnictwa Chocianów
--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------------

3.8 CELE I HARMONOGRAMY Z ZAKRESU ZAPOBIEGANIA I USUWANIA AWARII

Zadanie	Pomiot odpowiedzialny	Wskaźniki			Okres realizacji	Kwota i źródła finansowania
		Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel 3.8 Ograniczenie liczby awarii lub ekstremalnych zdarzeń stanowiących bądź mogących stanowić zagrożenie dla środowiska						
Kierunek interwencji 3.8.1:						
Budowa systemu przeciwdziałania i skutecznego zwalczania awarii						
Kontrola zakładów potencjalnie mogących spowodować awarię	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	Liczba kontroli [szt.]	bd.	bd.	2020-2026	bez kosztowe, w ramach zadań własnych środki własne KP PSP
Wsparcie jednostek straży pożarnej w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka, wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń.	Gmina Chocianów	Liczba zakupionego sprzętu [szt.] Liczba dofinansowanych szkoleń strażaków [szt.]	1 6	3 8	2020-2026	200 000,00 zł środki własne OSP, środki gminy Chocianów, NFOŚiGW, środki MSWiA
Kierunek interwencji 3.8.2:						
Ograniczanie negatywnych zjawisk związanych ze zmianami klimatu						
Budowa tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury, promująca sieć naturalnych i półnaturalnych rozwiązań zwiększających retencję	Gmina Chocianów	Powierzchnia zagospodarowana na potrzeby zielono-niebieskiej infrastruktury [ha]	0	5	2021-2023	5 000 000,00 zł środki własne, fundusze EOG i norweskie
Tworzenie zielonej infrastruktury w Chocianowie	Gmina Chocianów	Powierzchnia zielonej infrastruktury [ha]	0	5	2023-2025	5 000 000,00 środki własne, fundusze EOG i norweskie

4. SYSTEM REALIZACJI I MONITORING PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja Programu Ochrony Środowiska – po jego uchwaleniu przez Radę Miejską - stanowi zadanie Burmistrza, bowiem on sprawuje władzę wykonawczą w gminie. Komórką organizacyjną monitorującą proces wdrażania i realizacji programu ochrony środowiska będzie Wydział Rozwoju i Utrzymania Urzędu Miasta i Gminy Chocianów. Jednostkami odpowiedzialnymi za realizację wskazanych działań będą przede wszystkim podmioty wskazane w harmonogramie realizacyjnym, zgodnie z planami inwestycyjnymi. Do zarządzania Programem ochrony środowiska służą obowiązujące akty prawne (np. Prawo ochrony środowiska, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie przyrody, o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, o odpadach, Prawo geologiczne i górnicze, Prawo wodne, ustawa o lasach itp.).

Organ wykonawczy co 2 lata powinien sporządzać raporty z realizacji programu i przedstawiać je Radzie Miejskiej. Następnie raport należy przekazać do wiadomości zarządowi powiatu (który akceptuje również sam Program Ochrony Środowiska). Raport zawiera ewaluację realizowanych zadań oraz poziomu przyjętych wskaźników. Jego przygotowanie wymaga zatem konsultacji z wszystkimi podmiotami/instytucjami, które realizują działania na terenie gminy Chocianów oraz prowadzą bieżący monitoring środowiska (jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska). Wydział Rozwoju i Utrzymania będzie koordynował pozyskiwanie informacji oraz prace nad sporządzeniem podsumowania wdrażanego Programu ochrony środowiska.

W ramach monitoringu niniejszego Programu przyjęte zostaną następujące wskaźniki rezultatu i produktu:

- długość zmodernizowanych dróg [km],
- liczba zrealizowanych projektów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego [szt.],
- liczba wypadków drogowych [szt.],
- liczba rannych i zabitych [osoby],
- długość sieci wodociągowej [km],
- długość sieci kanalizacji sanitarnej [km],
- długość sieci kanalizacji deszczowej [km],
- wykorzystana moc przerobowa zmodernizowanej oczyszczalni ścieków [m³/doba],
- ilość oczyszczonych ścieków [m³/doba],
- liczba użytków ekologicznych [szt.],
- powierzchnia obszarów chronionych [ha],
- powierzchnia terenów wymagających rekultywacji [ha].

5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Dokument opracowany został na podstawie art. 14, 17 i 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.). Jego struktura obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, ochrony zasobów wodnych, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. Na podstawie tej analizy oraz określonych potrzeb, sformułowano cele nadrzędne oraz strategię ich realizacji.

Ocena stanu środowiska

Najbliższa stacja monitorująca znajduje się w Polkowicach przy ul. Kasztanowej. Odnotowano na niej w 2018 r. przekroczenia normy średniodobowej benzo(a)pirenu przez 41 dni oraz przekroczenie dopuszczalnych stężeń ozonu. Przez teren gminy biegną drogi wojewódzkie DW 328 Nowe Miasteczko - Marciszów, DW 331 (Chocianów/DW 328 - Rynarcice/DW 323) i DW 335 (Chojnów/DW 328 - Lubin, S3 węzeł Lubin Zachód), przy czym największe natężenie ruchu odnotowano na odcinku Trzebnice-Lubin drogi DW 335. Nie działa natomiast żadna z linii kolejowych na terenie gminy. Poziom emisji ze środków transportu wg prognoz posiada tendencję rosnącą.

Badaniem poziomu hałasu objęto 2 km dróg biegnących przez Chocianów. Na całym odcinku dopuszczalny poziom hałasu został tylko nieznacznie przekroczony – na odcinku 500 m o 0,1-5 dB, a na odcinku 1,5 km – o 5-10 dB.

Gmina Chocianów jest w pełni zelektryfikowana. Stacje bazowe telefonii komórkowej znajdują się w Chocianowie, Parchowie oraz Trzebnicach. Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska. Na terenie gminy Chocianów pomiary nie były prowadzone, jednak w żadnym z 45 punktów, w których badania prowadzono, nie wykazano przekroczeń (najwyższa odnotowana wartość pola elektromagnetycznego wynosiła mniej niż ¼ wartości dopuszczalnej).

Wody Szprotawy w 2018 r. zostały ujęte w 3. klasie stanu/potencjału ekologicznego, tj. określono go jako umiarkowany. Ogólnie stan wód określono jako zły. Pomiary na Czarnej Wodzie - fragment rzeki od Karkoszki do Kaczawy – wskazały na stan chemiczny wód „poniżej dobrego”, a stan wód jako zły. Wg Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w okolicy Duninowa znajduje się obszar o zdegradowanej jakości wód podziemnych. Zagrożenie powodziowe na Czarnej Wodzie występuje tylko dla południowego fragmentu gminy i jest oceniane na „raz na 500 lat”. W efekcie ulewnych deszczy występują lokalne podtopienia, w szczególności w rejonie miejscowości Parchów, Jabłonów, Szklary Dolne, Trzmielów, okolic rzeki Szprotawa, Kalinka,

terenów leśnych przy Michałowie. Teren gminy został zaklasyfikowany jako umiarkowanie zagrożony suszą hydrologiczną.

Poziom zwodociągowania dla gminy Chocianów osiągnął w 2018 r. 96,5 %, przy czym wyższy jest na terenie miasta niż w części wiejskiej. Dostęp do kanalizacji ma niecałe 60% gospodarstw domowych, w tym 92,1% w mieście, a w części wiejskiej zaledwie 1%.

Węgloność wzrasta w kierunku północno-wschodnim gminy, gdzie również znajdują się pokłady rudy miedzi. Na terenie gminy zlokalizowane są 4 udokumentowane złoża kopalin: „Chocianów”, „Chocianów II”, „Chocianowiec” oraz fragment terenu górniczego „Polkowice III”.

Największą część gminy zajmują gleby średnie i słabe. Dominują gleby o odczynie kwaśnym, o niekorzystnych warunkach do uprawy roślin, wpływające na zwiększoną toksyczność produkcji roślinnej. W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne, stanowiące 58,2%. W gminie funkcjonuje 809 gospodarstw rolnych (do sprawdzenia), a średnia wielkość jednego to 6,73 ha.

Na terenie gminy istnieje nieczynne już gminne składowisko odpadów w Chocianowcu. Na terenie gminy znajdują się 22 nielegalne wysypiska śmieci, w szczególności na obszarach poeksploatacyjnych, w zakrzewieniach wzdłuż dróg oraz lasach. Zinventaryzowano 1 076 472 kg azbestu. (do sprawdzenia)

Lasy i tereny leśne zajmują 54,4% powierzchni gminy. Zlokalizowane są także następujące formy przyrody: rezerwat przyrody Czarne Stawy, obszary chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” i „Lasy Chocianowskie”, obszar Natura 2000 „Bory Dolnośląskie”, pomniki przyrody, użytki ekologiczne Torfowisko Zamienice i Torfowisko Kąty.

Do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej zaklasyfikowano firmę MAXAM Polska Sp. z o.o. z Duninowa, która zajmuje się produkcją materiałów wybuchowych. Żadna z firm z terenu gminy nie została zaklasyfikowana jako zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na terenie gminy funkcjonują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Chocianowie, Parchowie, Michałowie, Szklarach Dolnych i Trzebnicach. Poza jednostkami z Parchowa i Michałowa, pozostałe są włączone do Krajowej Sieci Ratowniczo-Gaśniczej. Ponadto na terenie powiatu polkowickiego za bezpieczeństwo odpowiada Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Polkowicach oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza.

Cele ochrony środowiska

Cel 3.1: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza

Cel 3.2: Minimalizacja negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie ludzi oraz środowisko

Cel 3.3: Racjonalne gospodarowanie wodami

Cel 3.4 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Cel. 3.5 Dbłość o stan gleb i ich przydatność do prowadzenia działalności rolniczej i leśnej

Cel. 3.6 Zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko

Cel. 3.7 Wzmocnienie wartości walorów przyrodniczych

Cel. 3.8 Ograniczenie liczby awarii lub ekstremalnych zdarzeń stanowiących bądź mogących stanowić zagrożenie dla środowiska

System wdrażania i monitorowania

Program Ochrony Środowiska jest przyjmowany przez Radę Miejską, a następnie realizowany przez Burmistrza. Komórką organizacyjną monitorującą proces realizacji Programu ochrony środowiska będzie Wydział Rozwoju i Utrzymania Urzędu Miasta i Gminy Chocianów. Jednostkami odpowiedzialnymi za realizację działań będą przede wszystkim podmioty wskazane w harmonogramie realizacyjnym. Organ wykonawczy co 2 lata sporządza raporty z realizacji programu i przedstawia je Radzie Miejskiej. Wskaźniki, które zostaną wykorzystane do monitorowania realizacji Programu zostały zamieszczone przy każdym zadaniu.

SPIS TABEL

Tab. 1 Prognoza średniego dobowego ruchu w 2020 i 2025 r. na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez gminę Chocianów.....	10
Tab. 2 Stan techniczny i rodzaj nawierzchni dróg istniejących w terenie (przejezdnych) w 2018 r.....	11
Tab. 3 Zużycie paliw przez transport w gminie Chocianów w 2013 i 2020 r.....	11
Tab. 4 Zużycie energii finalnej oraz emisja dwutlenku węgla w gminie Chocianów w 2013 i 2020 r.....	13
Tab. 5 Poziom zwodociągowania w gminie Chocianów w 2018 r.....	27
Tab. 6 Producenci wody na terenie gminy Chocianów w 2018 r.....	28
Tab. 7 Poziom skanalizowania w gminie Chocianów w 2018 r.....	28

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie województwa dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza za 2018 r.....	8
Rys. 2 Liczba dni w 2018 r., w których maksimum dobowe ozon ze stężeń 8-godzinnych średnich kroczących przekroczyło wartość 120 µg/m ³ w województwie dolnośląskim.....	9
Rys. 3 Nasłonecznienie w Polsce.....	14
Rys. 4 Położenie Chocianowa na tle obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), wymagających szczególnej ochrony.....	22
Rys. 5 Mapa zagrożenia powodziowego dla gminy Chocianów.....	23
Rys. 6 Mapa zagrożenia suszą rolniczą w gminie Chocianów i terenach ościennych.....	24
Rys. 7 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną w gminie Chocianów i terenach ościennych.....	25
Rys. 9 Mapa suszy hydrogeologicznej gminy Chocianów i terenów ościennych.....	26
Rys. 9 Złoża surowców mineralnych w gminie Chocianów.....	33
Rys. 10 Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w gminie Chocianów.....	36
Rys. 11 Procentowy udział przedziałów odczynów w glebach na terenie gminy Chocianów.....	37
Rys. 12 Lesistość gminy Chocianów.....	44
Rys. 13 Obszary chronione w gminie Chocianów.....	46
Rys. 14 Lokalizacja zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w powiecie polkowickim i okolicy.....	49

Uzasadnienie

Program ochrony środowiska dla Gminy Chocianów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz 1212 ze zm.). Jest on podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez gminę polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Projekt POŚ został pozytywnie zaopiniowany przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który odstąpił od potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu (pismo 30 grudnia 2020 r., znak WSI.410.2.88.2020.KM);
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu (pismo z dnia 3 grudnia 2020 r., znak ZS.9022.4.79.2020.DG);
- Zarząd Powiatu Polkowickiego (Uchwała nr 110/228/2020 z dnia 11 grudnia 2020 r.).

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu POŚ w procesie konsultacji społecznych.

Na mocy Zarządzenia Nr 260.2020 Burmistrza Miasta i Gminy Chocianów z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Chocianów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r." rozpoczęto proces opiniowania społecznego przedmiotowego dokumentu. W okresie konsultacji trwających 21 dni nie wniesiono uwag i wniosków.

BURMISTRZ

Tomasz Kulczyński

RADCA PRAWN
Tomasz Kulesza
WEJ